

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čekovni rač. 10.303.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravnštvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrt strani Din 500.—, $\frac{1}{8}$ strani
Din 250.—, $\frac{1}{16}$ strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Blagoslovljene velikonočne praznike

cenjenim naročnikom in čitateljem želi

„Slovenski Gospodar“!

Trajajoči veliki petek.

Žaloigra velikega tedna se razvija pred nami v bogoslužju katoliške Cerkve. Pred našimi očmi vstaja neskončna ljubezen Boga, ki je tako ljubil svet, da je svojega edinega Sina dal, da se ne bi nobeden, ki vanj veruje, pogubil, marveč da vsak ima večno življenje. Da bi ljudje in narodi živeli življenje, dostoожно za nje in za njihovo iz časa v večnost segajočo nalogo, zato je Sin božji dal svoje življenje za nje. Tragika (žalobna usoda) ljudi in narodov je v tem, da je Zveličar iz nebes prišel med nje, med svoje, svoji pa ga niso hoteli sprejeti. Ob rojstvu so se mu v Betlehemu zapirala vrata vseh hiš. Svojci ga niso hoteli sprejeti. Votlina, služeča živini kot hlev, mu je nudila zaščitno streho, ki so mu jo odrekli ljudje. Čim bolj je doraščal, tem bolj je postajal znamenje, ki so mu nasprotovali. Iz velike množice izraelskega, dotedaj izvoljenega ljudstva jih je bilo primero-ma malo, ki so vanj verovali kot svojega Zveličarja. Množica je sledila zagrizenim Gospodovim nasprotnikom, ki so ga odklanjali, mu nasprotovali, se mu upirali, ga preganjali, mu prizadevali duševno in telesno bol, ne mirujoč, dokler ni naposled Zveličar sveta med nepopisno velikim trpljenjem na križu končal svoje življenje in svoje zveličavno delo.

Žaloigra velikega tedna ni bila končana s prvim velikim petkom, ki je naj-zveličavnejši dan v zgodovini sveta in človeštva. Ponavljal se je vsa stoletja ter se še vedno ponavlja na duhovnem telesu Kristusovem, ki je njegova Cerkv, kateri je glava Zveličar sam. Na svetu dalje živeči in delajoči Kristus je Cerkv. Kar se je zgodilo s Kristusom, doživlja tudi njegova Cerkv: svoji ne sprejemajo ne njene oblasti ne od njej oznanjevanje resnice ne po njej deljene božje milosti. Znamenje je, kateremu se je nasprotovalo ter se mu še vedno nasprotuje. Kajfež — hujškač zoper Kristusa, Pilat — krivični njegov

sodnik, Judež — Kristusov izdajalec niso ostali osamljeni: zgodovina Cerkve pozna veliko, prav veliko njihovih vrstnikov, ki so Kristusovi Cerkvi pri-zadeli ter prizadevajo to, kar je ta ne-srečna troporesna deteljica: Kajfež — Pilat — Judež, zatrešila zoper Kristusa. Framasonstvo — ta v plašče vere človečnosti zaviti Kajfež — hujška po raznih državah zoper Kristusa in nje-govo Cerkv, podpihajoč duhove v pre-ganjanje ter pripravljač odsodbo in onemogočenje cerkvenega delovanja. Pilat — reprezentant (predstavnik) ja-vne državne oblasti, izvrši to odsodbo, umivajoč si roke, češ, narod in državni interes to zahteva. Judež — izdajalski sin lastne matere, prodaja Cerkv za zasebno korist ali za uživanje ter jo iz-roča v roke njenih sovražnikov.

Tako gre žaloigra velikega tedna na-prej skozi zgodovino Cerkve. Menjajo se osebe na eni in drugi strani, a uloge ostanejo iste. Ljudstvo pa je, ki trpi škodo. Judovsko ljudstvo je bilo po krivdi svojih poglavarov in voditeljev oropano svojega Zveličarja. Z višine svoje verske naloge v stari zavezi je bilo pahnjeno v nesrečo in pogubo ter v prezir celega sveta. Ljudstvo, ki se da zapeljati od framasonko-liberalno-socialistično-komunističnih voditeljev v odklon Cerkve, v sovraštvu in prega-njanje zoper njo, bo to težko plačalo z

izgubo dragocenih verskih, moralnih, prosvetnih in gospodarskih dobrin. Tako se tragika ljudstev nadaljuje od prvega velikega petka v zgodovini narodov. »Križaj ga«: tako so zapeljanci kričali po jeruzalemških ulicah. »Uni-čite nesramno Cerkev«: je kričal v svet framasonsco-svobodomiseln Voltaire. Njegov klic je povzela druhal, ki je ob veliki francoski revoluciji drvela po pariških ulicah. »Ogenj v cerkve in v samostane, smrt duhovnikom«: je tulila preteklo leto nahujskana množica po raznih španskih mestih. »Ven z du-hovniki iz države«: tako komandirajo sedaj lažnjivo-svobodomiseln politični mogoci v Mehiki. »Proč s Kristu-som in Bogom«: tako oznanja po svetu boljševiško brezboštvo iz Rusije. Tra-gika ni v teh naukah, geslih, navodilih in ukazih, ki se izdajajo, tragika je v tem, da ljudstva to sprejemajo ter se tako dado odtrgati od Zveličarja in njegove Cerkve: od vira resnice, svetlobe, sreče, miru in zadovoljnosti.

Tisti pa, ki ne sledijo lažnjivim ges-lom, navodilom in ukazom: ki niso jim sledili v Jeruzalemu 1. veliki petek, ki tudi danes njim ne sledijo, vsi tisti so deležni velikonedeljskega jutra, ko se je Zveličar dvignil iz groba, ko je premagal preganjanje, trpljenje in smrt. Tisti so se prvo veliko noč radovali z apostoli, danes pa se radujejo z njihovimi nasledniki — duhovniki. Kristus — trpin, Kristus — zmagovalec! To je zveličavna in zmagoslavna resnica, ki je vse čase dala upanje vsem Kristusu in Cerkvi vernim. Kristus je premagal svet ter temo laži in greha, ki je ležala nad njim. Vera v Kristusa je še vedno tista zmaga, ki premaguje svet. Kristusova milost je edino šredstvo, ki zveličuje svet. Kristusova Cerkv je edina ustanova, ki nosi skozi svet Kristusovo resnico in milost ter prinaša odrešenje ljudem in narodom tudi sredi bede in stiske sedanjih dni.

Našim naročnikom.

ki dozdaj še niso nič naročnine poslali za »Slovenskega Gospodarja«, javimo, da s prihodnjim tednom list ustavimo, ker so nam njihovi naslovi pošlji, nove naslove pa napravimo samo za naročnike, ki so list plačali. **Kdor hoče torej list dobivati še naprej, naj čimprej pošlje naročnino!**

»Slovenski Gospodar« stane:
celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrletno 9 Din.

Ministrski predsednik Irske de Valera.

Položaj na Japonskem.

Ruski general N. Golovin je bil leta 1919 in 1920 na Japonskem, kjer je proučeval ondotne razmere. Kot sad tega proučevanja je pozneje izdal skupaj z admiralom Bubnovim knjigo »Tihookeanskega problema v 20. stoletju.« V tej knjigi navaja zanimive podatke iz Japonske, izmed katerih hočem nekatere tukaj navesti.

Prebivalstvo Japonske se jako naglo množi. Zdaj ima 76 milijonov duš. Ker pa znaša prirastek vsako leto približno 700.000 duš, bi koncem tega stoletja Japonska imela že nad 110 milijonov prebivalcev. Ljudstvo je zelo gosto naseljeno, tako da se vkljub skrbnemu obdelovanju zemlje ne more več doma preživeti. Že leta 1919 je Japonska uvozila za 250 milijonov jenov jedilnih produktov, zdaj gotovo še mnogo več.

Vsled tega mora Japonska gledati v tuje kraje, kamor naj bi se izseljevalo doma pregosto naseljeno ljudstvo. Začeli so se izseljevati v Ameriko in so zasedli že več krajev v Kaliforniji ob Tihem morju. Toda Amerika jih je odklonila. Kalifornija jo izdala leta 1913 in leta 1921 posebne postave proti naseljevanju Japoncev. Jednak je odklonila Avstraliju njihovo naseljevanje. Vzhodno rusko Azijo bi Japonci najbrže tudi radi imeli, a za naseljevanje bi ne prišla v poštov, ker jim je premrzla. Ti se namreč naseljujejo le južno od 45. paralelnika. Dokazato je, da je severni japonski otok Jesso najslabše obljuden in se ljudstvo šele zadnjih 50 let tja izseljuje. In južni del Sahalina je že od leta 1905 japonski, a stalno se je naselilo na otoku šele 17.000 Japoncev. Drugi prihajajo tja čez poletje, a jeseni zopet odhajajo. Japonce so torej povsod zavrnili, oziroma jim ne ugaja podnebje, le v Mandžurijo jim je bila odprt pot. Zato so lansko leto planili tja ter so jo osvojili, da bi se mogli tam izseljevati. Prevelika obljudenost doma — to je tudi glavni vzrok sedanje kitajsko-japonske vojne.

Na Japonskem se je po evropskem vzorcu razvila industrija, katera pa ne more konkurirati z angleško in amerikansko. Še leta 1918 je 52% vsega uvoza na Kitajsko pripadalo Japonski, leta 1920 je padel ta uvoz že na 30%. Japonsko je izpodrinila Amerika. Odtod izvira napeto razmerje med obema državama. Zato general Golovin v omenjeni knjigi razpravlja na dolgo in široko o bodoči japonsko-amerikanski vojni na Tihem morju.

Zanimivo je tudi Golovinovo pripovedovanje o načinu japonskega boja. Piše namreč, da se je po Tihem morju vozil s starim japonskim profesorjem Džin-Džutsu. Ta mu je pravil, kako navado imajo Japonci v boju. Pravil je: Vi Evropeji skušate, kadar se borite, nasproti sili svojega protivnika postaviti svojo lastno silo. Japonci pa skušajo izkoristiti proti protivniku tudi njegovo lastno silo. Dokazoval je to svojo misel na sledičem primeru: Dva borca želita drug drugega vreči na tla. Prvi se upira v začetku svojemu protivniku, da bi ga prisilil napeti vse svoje moči za borbo. Toda prvi se nepričakovanom odstra-

GLAVOBOL

je večinoma nervozna bolezen, če hočemo, da se ne ponovi, moramo predvsem ojačati in pomiriti živce. V to svrhu hvalijo čez 35 let staro domače sredstvo — Fellerjev Elsalfluid. Poskusna steklenica 6 Din, dvojná steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specjalne steklenice 62 Din franko pri lekarju Eugen V. Feller, Stubiča Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

ni, zurnim sunkom v hrbet nasprotnika ga neizogibno prisili, da pade. Na tak način ste vi k svoji sili priložili silo svojega nasprotnika in tako vi morete biti slabješi kot on, a ga vendar premagate.« Tako je goreči častilec svojega naroda, profesor Džin-Džutsu, razvijal svoje misli.

L. 1889 je Japonska dobila ustavo, katero je upeljal general Ito. Ustava pa ni demokratična, kar je vso vrhovno oblast obdržal cesar (mikado). Ministri niso odgovorni narodu, marveč mikadu. Čudno je na Japonskem, da je poleg zbornice in mikada še »častni svet« z imenom »Henro«. Člani tega sveta so zastopniki najodličnejših japonskih plemiških rodin kot Satsuma, Čošu, Hicen, Tora itd. V bistvu vodi vso japonsko zunanjø politiko »Henro«. Vsačko ministrstvo je pod njegovim vplivom. Če »Henro« uvidi, da se politika ministrstva ne zлага z njegovo politiko, ukaže tajno ministru vojne in mornarice, da odstopita. Minister mornarice in vojne moreta biti na Japonskem najmanj viceadmiral in generalni leitnant. Ta dva čina sta po predpravica dostopna članom »častnega sveta Henro«. In ko se sestavlja novo ministrstvo, se vsem drugim tajno prepove prevzeti ministrstvo vojne ali mornarice, razen tistim, katerim so naklonjeni člani častnega sveta. Na ta način je na Japonskem ali javno ali tajno zunanja politika vedno v rokah vojne stranke. To prinašamo v pojasnenje položaja na Japonskem iz zgoraj imenovane knjige generala Golovina.

A. K.

*

V NAŠI DRŽAVI.

Novi zakoni pred narodno skupščino. Narodna skupščina je začela dne 16. t. m. razpravo o poročilu finančnega odbora, ki je proučil zakonski predlog o izpremembi in dopolnitvi zakona o katastru zemljišč, zakona o neposrednih davkih, zakona o davku na samce in zakona o davčni oprostitvi oseb z 9 ali več otroci. Finančni minister je povdobil v svojem govoru, da bo znašalo znižanje zemljiškega davka krog 140 milijonov dinarjev. Posebno je še naglasil minister, da bo izvedena važna spremembra v zakonu o davčni oprostitvi onih, ki imajo 9 in še več otrok. Dosedaj so uživali davčno oprostitev vsi davčni obvezanci ne glede na svoje premožensko stanje. Tako se je dogajalo, da so bili mnogi zelo premožni ljudje, ki so lastniki cele vrste podjetij, oproščeni državnih in samoupravnih davkov. Na-

men zakona pa je bil v prvi vrsti, da se pomaga revnejšim slojem in zato je sedaj zakon o davčnih oprostitvah izpremenjen tako, da bodo v bodoče oproščeni davka samo oni, ki nimajo večjih dohodkov od dobičkanosnih podjetij. — Predloženi zakon predvideva nadalje odpis dolžnih davkov do konca leta 1928. V tem zakonu se pooblašča finančni minister, da odloči v vsakem posameznem primeru, ali se zaostali davki odpišejo ali ne.

Vlada je sklenila, da bo predložila narodni skupščini zakon o zaščiti kmetov in zakon o višini obrestne mere.

Senat je pričel dne 16. marca razpravo o državnem proračunu, ki bo trajala do 23. marca, nakar bo odšel senat na velikonočne počitnice.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Konferenca obdonavskih držav glede medsebojne federacije se bo vršila že po Veliki noči.

Irska proti Angležem. Kakor smo že ponovno poročali, so na Irskem po zadnjih volitvah na vladnem krmilu republikanci. V parlamentu je novi predsednik vlade de Valera že predlagal, da se ukine prisega zvestobe angleškemu kralju. Novi finančni minister je izjavil, da bo ustavljen plačilo treh milijonov funtov šterlingov letno, ki bi jih morali plačati Irki Angležem.

Krog Šangaja premirje — v Mandžuriji zopet vre. Japonci in Kitajci čuvajo v bojnem obsegu Šangaj premirje. Pač pa so se začeli Kitajci puntati v Mandžuriji, kjer so proglašili Japonci »neodvisno« republiko. Japonska pošilja zopet čete v razpiano Mandžurijo. Rusi zbirajo svoje čete ob reki Amur, ker jih skrbi zopetno vojaško gibanje Japoncev ob Amurju.

*

Boljševiške priprave za veliko noč. Te priprave so drugačne, nego so naše krščanske. Boljševiške priprave imajo namen, da praznovanje velike noči če ne popolnoma onemogočijo, pa vsaj kolikor največ omejijo. To se doseže z zapiranjem cerkva in z odstranitvijo duhovnikov. V Kristusovi cerkvi v Leningradu so namestili tiskarno, delavnice in skladišča, v cerkvi sv. Križa v istem mestu pa dom delavcev, ki ima naslov »zastava dela«. Tudi po raznih drugih mestih, da, celo po vseh so dali cerkve zapreti ali pa pretvoriti v prostore s posvetnimi nameni. V Kasanu je akademija znanosti v zgodovinski cerkvi Materje božje otvorila brezbožni muzej, vlad je to potrdila. Če pa ima vladake kakšne pomisleke, pa jo brezbožniki postavijo pred gotovo dejstvo; tako so n. pr. katoliško (poljsko) cerkev v Leningradu izropali in mežnarja, ki se je postavil v bran, z 32 vbojstvji z noži umorili. Da bi ne bilo dovolj duhovnikov, ki bi o praznikih opravili božjo službo, so jih veliko število boljševiške

oblasti kratkomalo izgnale. Takšne so boljševiške priprave za veliko noč.

Katoliški listi v Ameriki. V prejšnji številki smo objavili številke o porasti katoličanov v Zedinjenih državah, ki jih je 21,887.606. Tekom 10 let se je to število pomnožilo za 2,562.397. Ti katoličani vzdržujejo preko 300 katoliških časnikov in listov. V tem listu niso vracenjeni župnijski, šolski in visokošolski listi in glasila krajevnih krščanskih organizacij. Število naročnikov in citateljev teh časnikov in listov se ceni na 7,308.456. To pomenja, da v Zedinjenih državah vsak tretji katoličan — pri tem so otroci in starci všetci — ima in čita kak katoliški časopis ali list. Z drugimi besedami: vsak odrasli katoličan bodisi moškega bodisi ženskega spola ima in čita katoliški časnik. Kako pa je v Sloveniji? Če bi primerjali število naročnikov katoliških časnikov in listov s številom našega ljudstva, ne bi mogli reči: vsak tretji Slovenec — z otroci in starci vred — ali vsak odrasli Slovenec je naročnik in citatelj katoliških časnikov in listov. Je še veliko nezavednosti, veliko menešanske in delavske lažnjive svobodomiselnosti med našim ljudstvom. Treba torej še veliko dela, ki čaka naše krščanske organizacije.

Kapucini in grško-slovanski obred. Papež Pij XI. je dovolil, da je generalni definitor nizozemskih kapucinov pater Gondulf Fermont prestopil iz latinskega bogoslužnega obreda h grško-slovanskemu. Njegova naloga, ki mu jo je določilo vrhovno vodstvo kapucinskega reda, bo ta, da pripravi mlade člane reda za apostolat na Ruskem. V generalatu kapucinov v Rimu je posebna kapela, kjer se vrši služba božja po grško-slovanskem obredu. Štiri mladi člani nizozemske kapucinske province obiskujejo ruski zavod v Rimu, da bodo pozneje s patrom Gondulffom delovali kot misijonarji na Ruskem.

*

Kip Kristusov agitira za brezboštvo.

Boljševiki se strašno širokoustijo. Želi so bobnali po svetu, da bodo imeli največjo jeklarno in največjo elektrarno na zemlji. Letos bobnajo, da bodo napravili v Leningradu največje pristanišče na svetu. Širokoustijo se s svojo »pjatiletko«, toda v resnici ni doseglia svojega namena vkljub temu, da so postavili že drugo »pjatiletko«. Komunisti in vsi prijatelji sovjetov, ki v Boža ne verujejo, seveda kot sveto, resnico vse verujejo, kar boljševiki tiskajo na potrežljiv papir. V resnici pa je v Rusiji velika gospodarska kriza in po nekaterih krajih celo glad. Velik del kolhozov in delavcev se noče tako obratičati kot želé mogočni gospodje tam v Moskvi.

V eni stvari pa so boljševiki res praví mojstri: namreč v širjenju brezboštva. Versko prepričanje znajo ljudem trgati iz src. Naj navedem tu par zgledov po knjigi: »Boljševizem« od W. Guriana, stran 280 in 281.

Belejše vse bolj kakor
cvečna belina,
ampak nikomur ne sme
iz spomina:

- A. Raztopi Radion v mrzli vodi.
- B. Kuhaj v raztopini perilo 20–30 minut.
- C. Izpiraj perilo najprej v gorki, potem v mrzli vodi.

JR 8/32

in... belejše

V neki vasi na Ruskem je bil praznik. V cerkvi je bila slovesna služba božja. Ob osmih je letel čez vas aeroplanski, ki je obstal v dolinici ob vasi. Ljudstvo v cerkvi je molilo. Naenkrat je zaslišalo močno ropotanje motorja. Vsled tega je nehalo ljudstvo moliti svoj »Pomiluj, Gospod!« Vse je drlo iz cerkve. Prvi so bili otroci, potem druga mladina, tretji možje in četrti starejše ženske, nazadnje duhovnikova žena s pevci. Duhovnik je sam ostal v cerkvi. »No, če zdaj prav umrjem, aeroplans sem pa le videval«, je rekla neka stara. Tako se je posrečilo, da je aeroplans službo božjo zbranil.

Na brezbožnem predavanju v mestu Jaroslav se je vršil ta-le dogodek: Sodrug Ivanov je pokazal zborovalcem star Kristusov kip. Predavatelj je rekel smehljaje: Seveda vi k temu kipu ne boste molili. Hočem le ta kip vprašati: »Kristus, ali si ti proti ali za zvezo brezbožnikov?« In pred očmi vseh navzočih se je zgodil »čudež«. Stari Kristusov kip se je začel naenkrat svetiti kot lep nov denar in okrog Kristusove krone na glavi je bil napis v vseh mavričnih barvah: »Zapiši se naglo v zvezo brezbožnikov!« in »Živio čudodelnik Emeljan!« Tako namreč kličejo jaroslavskega predsednika zvezce brezbožnikov. Ljudstvo, ki je to videlo, se je za

prvi trenutek zavzeló in začudilo, potem pa se je jelo smejati. Čez nekaj časa so se na obrazu Kristusovem pokazale gube in iz oči so tekle solze. »Kristus joka.« Ko se je ljudstvo nehalo semejati, je predavatelj pojasnil »čudež«. Ta Kristusov kip je bil za »čudež« pripravljen v laboratoriju Kemične tovarne. V kip so dali cevi in posodice s kemičnimi snovmi. Za solze so pripravili neko tehnično maščobo, ki se je topila, da je bilo videti, kakor da bi Kristusu tekle solze iz oči. Tako je kemija prisilila celo Kristusa, da je agitiral za zvezo brezbožnikov. S to predstavo je seveda hotel boljševiški predavatelj ljudstvu povedati, da tudi duhovniki na podoben način delajo čudeže. Tako v skrnenju verskih skrivnosti gotovo ničnini tako daleč prišel kot brezbožni boljševiki na Ruskem.

*

„Jutro“ obsojeno radi „Slov. Gospodarja“.

Pred kazenskim malim senatom dež. sodišča v Ljubljani se je dne 15. marca vršila tiskovna pravda, ki jo je vodil sodni svetnik g. Ivan Kralj. Predmet razpravi je bila obtožba zaradi klevele

po tisku, ki sta jo dvignila po svojem zastopniku, odvetniku dr. Marku Natlačenu, urednik »Slovenskega Gospodarja« v Mariboru g. Januš Golec, ter predsednik konzorcija tega lista g. Vl. Pušenjak proti odgovornemu uredniku g. Davorinu Ravljenu zaradi »Jutrovega« članka, priobčenega dne 14. novembra lani po končanih skupščinskih volitvah pod naslovom »Bela vrana« med dnevнимi vestmi. Članek očita »Slovenskemu Gospodarju« med drugim, da ni podal svojim čitateljem niti v kratkih podatkih izida volitev, da so mu najnujnejši gospodarski problemi, ki posebno živo režejo v telo Slovenije in čakajo nujne rešitve, toliko mar, kolikor je črnega za nohtom, da ne bi tisoči njegovih čitateljev med priprostimi kmeti sploh ne ovohalili, da so se pri nas izvršile volitve, da hoče svoj svet zaplankati in da se je zakasnil za pol stoletja.

Pri razpravi je dr. Marko Natlačen stvarno utemeljeval obtožbo, glasečo se, da je odgovorni urednik »Jutra« zakrivil prestopek klevete po členu 56 točka 1 in 3 zakona o tisku, ter predlagal, da se »Jutro« obdi zaradi te klevete po členu 56, dalje v plačilo stroškov in odškodnine obema obtožencema, kakor tudi v priobčitev sodbe na čelu lista.

Zastopnik obtožencev dr. Vlad. Knaflčič je skušal v formalnem pogledu izpodbijati obtožbo, češ, da nimata za njo aktivne legitimacije, v nadalnjem pa je razvijal svoje teorije, da je bila to le dopustna kritika pisave »Slovenskega Gospodarja« o poročanju glede izida volitev.

Senat je ugotovil, da je »Slovenski Gospodar« v prvi številki, ki je izšla po volitvah, 11. novembra, priobčil zadaj kratek uraden rezultat volitev v Sloveniji.

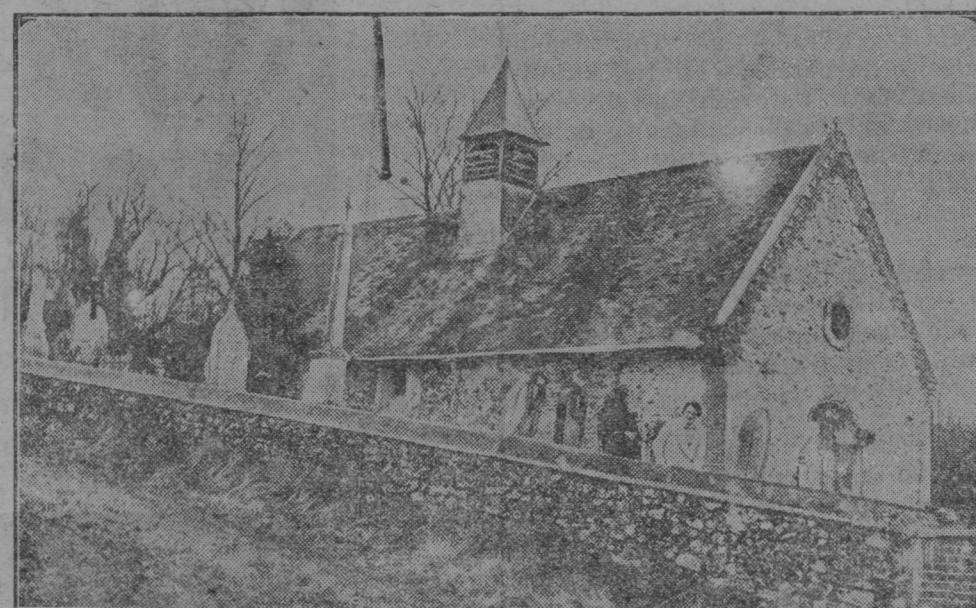
Po polurnem posvetovanju je senat obsodil odgovornega urednika »Jutra« v smislu obtožbe na 500 Din denarne kazni, eventualno v slučaju neizterljivosti v 10dnevni zapor in nato še v nadalnjih 120 Din denarne kazni. »Jutro« je dalje obsojeno v plačilo pravdnih stroškov in da mora v 2 številki po pravomočnosti objaviti sodbo na čelu lista. Zastopnik »Jutra« je prijavil priviz.

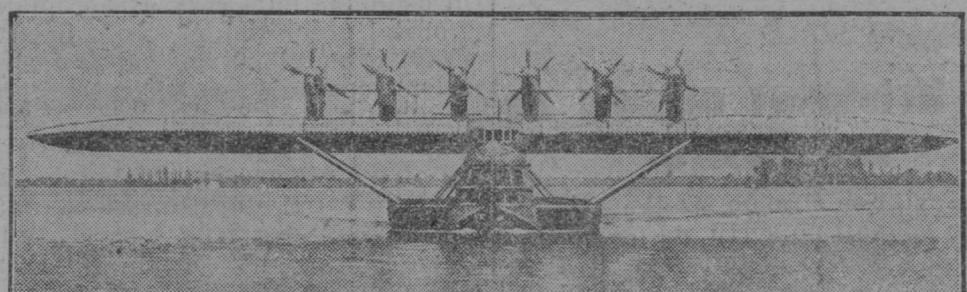
Evropski kralj užigalic Ivar Kreuger, ki se je ustrelil v Parizu radi finančnega polema.

Na Dunaju so drsali po ledu pri 10 stopinj mraza.

Podeželsko pokopališče v vasi Cocherel, kjer so pokopali bivšega francoskega zunanjega ministra in apostola miru Brianda.

Najnovejši hidroplan »Do X« pri poskusnem poletu. Letalo ima 12 motorjev in je pravo čudo moderne tehnike.

Znamenita 150letnica. Pred 150 leti se je dne 18. in 19. marca 1782 mudil v Mariboru na potu iz Rima na Dunaj k cesarju Jožefu II. papež Pij VI. Papež je hotel osebno omiliti cesarjevo proticerkveno politiko. Sv. oče je stanoval v mariborskem gradu in je podelil na Grajskem trgu zbranim množicam apostolski blagoslov. Na Jožefovo je prisostvoval papež sv. maši v grajski kapeli.

Skladatelj Ignacij Hladnik umrl. Na Jožefovo je umrl v Novem mestu tamšnji kapiteljski organist in naš veliki skladatelj g. Ignacij Hladnik. V pesmih bo živel vedno med Slovenci!

Oproščen, ker je bil po nedolžnem obsojen. Mariborski senat je oprostil dne 15. marca posestnika Ivana Lešnika iz Vrhovega dolga pri Limbušu, ki je bil obsojen dne 13. marca 1931 radi uboja Simona Graceja v Pekrah na 5 let roboje. Uboj se je zgodil dne 15. maja leta 1930. Lešnika je pokopal pri obravnavi Ivan Maroh, ki je pričal, da je videl, kako je lopnil Graceja po glavi z motiko in se je ta zgrudil mrtev. Tudi Josip

Rožman je izpovedal, da je bil očividec Lešnikovega zamahljaja z motiko. Novo poizvedbe so dokazale, da Maroh ni govoril resnice in Josip Rožman je bil med tem že tudi ubit. Po Rožmanovi žalostni smrti je več onih, ki so dobro poznali Rožmanovo nasilnost, izpovedalo, da jim je Rožman sam priznal, da je on ubil Graceja, a je zagrozil vsakemu s smrtno, ako bi ga izdal. Nedolžni Lešnik je bil zgoraj imenovanega dne popolnoma oproščen.

Obsodba znanega tatu koles. Emerik Čuš iz Studencev pri Mariboru je odsedel že 1 leto radi tatvine. V ječi se je še bolj podučil glede nepoštene obrti in komaj je bil na prostem, se je lotil tatvine koles na veliko. Dne 17. marca so prisodili Čušu na sodišču 2 leti ječe.

Obešenega so našli mesarskega mojstra Roberta Preglana iz Farne vasi pri Prevaljah. V prostovoljno smrt so ga napodile obupne gospodarske razmere.

Ta kazen naj bo drugim v svarilo! Dne 8. decembra m. l. je bil v Stojncih pri Ptaju od fantov napaden Anton Tomazič in tako poškodovan, da je 7 ur zatem umrl. Napada so bili obdolženi 4 fantje v starosti 20 let. Dne 17. marca so bili obsojeni od mariborskega senata: Anton Petrovič na 4 leta in 6 mesecev robije, Štefan Vajda na 3 leta in 6 mesecev, Janez Čuš na 4 leta in Konrad Strelec na 4 leta ter 6 mesecev in na 3 leta izgube častnih pravic. Sodba je še posebej podprta s povidarkom, da se vršijo v ptujski okolici poboji, katere je treba za vsako ceno omejiti. Naj bo ta obsodba mladih fantov drugim vročekrvnežem v svarilen zgled!

Radi sneženih zametov je zašel avtobus na progi D. Lendava—M. Sobota—Rogaševci v obcestni jarek. Pri padcu se je nekoliko poškodoval le šofer, dokim se ni zgodilo potnikom ničesar huđega.

Iz mladostne podivjanosti so pretepli fantje na večer pri Sv. Andražu v Leskovcu brez vsakega povoda viničarja Antona Ferčeca od Sv. Urbana. Ferčec je bil na potu v Veliko Varnico po raznih opravkih. Težko poškodovanega so prepeljali v ptujsko bolnico.

Požar je uničil Avguštinu Ogrizeku, posestniku v Sveči pri Stopercah, hišo in gospodarsko poslopje.

Ogenj je uničil gospodarsko poslopje posestnika Skoruška v Lokovici pri Šoštanju.

Iz strahu pred prisilno delavnico. Iz Slov. Bistrice je spremjal orožnik izprjenega dečka v prisilno delavnico v Ljubljano. V bližini Zidanega mosta je skočil dečko iz vlaka in jo ubral proti Savinji. Orožnik je tudi zapustil vlak in za beguncem, ki se je pognal v ledeno mrzle valove Savinje, preplaval reko in je zaenkrat ušel žandarju.

Smrtna železniška nesreča. 19letna kmečka deklina Neža Bradula iz Studence pri Krškem se je pripeljala dne 15. marca zvečer v Trbovlje. Imela je s seboj precej vina v posodi v nahrbtniku in je izstopila iz vlaka na zadnji strani, ob plotu železniškega tira. Ker je ograja tik ob tiru, je zagrabila neprevidno deklino lokomotiva, jej odrezala roko ter nogo in jo tudi sicer smrtno nevarno poškodovala, da je bila ta-

Blesteči prioci napravi VIM

Nože, vilice in žlice
natrite z malo Vima na
mokri krpi. Tudi najhujši
madeži od sadja ali rje
takoj izginejo. Vim ne
pušča nikdar brazgotin
in je dober tako za vsa
težja kakor tudi za lažja
čiščenja v hiši in kuhinji.

VIM čisti vse

koj mrtva. Šele po odhodu vlaka je zapazil vso razmesarjeno nesrečnico železniški uslužbenec.

Zlobna roka na delu. V Češnjicah pri Moravčah na Kranjskem je podtaknila zlobna roka ogenj posestniku Janezu Veselu. Pogorel je hlev, pod in kašča.

Smrtna železniška nesreča. Gorenjski brzovlak je povozil zvečer 18. marca kakih 500 m izven postaje Kranj visoko šolca 24letnega Jožefa Tajnik. Stroj je zagrabil mladeniča na desni strani ter ga vlekel seboj kakih 52 m in ga pustil vsega razmesarjenega med tirom.

Napad obstrelenega divjega prašiča na odraslega moža. Lovci so preganjali v podgrajski fari pri Novem mestu že obstrelenega divjega prašiča, ki je pribežal pred hišo brzjavnega uslužbenca Platana. Zver je napadla Platana, mu raztrgala stegno in komaj so jo kmetje pobili s krampi. Težko poškodovanega Platana so prepeljali v novomeško bolnico.

Stara puška — smrtna nesreča. 24letni posestniški sin Janez Hren iz Žumberka je nabil s svojim tovarišem staro puško, da bi streljal race ob Krki. Nabito puško je spravil v ceker, da bi prišel neopažen v lovišče. Pri neprevidnem spravljanju orožja v skrivališču se je stari kres sprožil in izstreltek je

zadel Janeza pod vrat, da je bil takoj mrtev.

Smrt v prepadu. 65letni vpokojeni ruadar Jurij Stopar je padel v 20 m globok prepad ob poti, ki vodi iz Podpece v Črno. Našli so ga v prepadu ob deročem potoku mrtvega.

Zanimiv oglas priobčuje Spodnještajerska ljudska posojilnica, r. z. z n. z. Ako Ti vlagas mesečno po 10 Din, boš rekel, da si si prihranil prvo leto 120 Din, po 10 letih pa 1200 Din. Spodnještajerska ljudska posojilnica, r. z. z n. z., pa pravi, da ne. Ona Ti izplača po 10 letih Din 1550.20. Piši ji takoj po poštnice!

»Domoljubni pevec«, zbirka ljudstvu prijubljenih pesmi, broširano 3 Din, vezano 5 Din. Naročila sprejemata Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Sanatorij v Mariboru, Gospodska ulica 49, telefon 23-58, lastnik in vodja kirurg dr. Cernej. — Najmoderneje urejen za operacije. — Zdravilni aparati: višinsko solnce, diatermia, tonizator, ražnica »Hala«, emterocleaner. — Zdaravljenje z radijem (pijača in kopelji). — Cene zmerne.

Cene padajo. Posebno sedaj pred prazniki si lahko nabavite lepe svilene, polsovitene in navadne naglavne rute ter robe po nizki ceni v Trgovskem domu Stermecki.

Iz Celja se nam poroča, da se vrši velika odprodaja manufakturnega blaga in perila v veletrgovini **Franc Dobovičnik, Celje, Gospodska ulica 15**, po zelo znižanih cenah.

Kdo potrebuje okrepčila, posebno kdo je zaposlen v zaprtih prostorih, ta se zanesljivo varuje z jačanjem mišic in kit, kakor tudi s pospešenjem krvnega toka s Fellerjevim Elsafušidom, tem preizkušenim domaćim sredstvom. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specijalne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341. Savska banovina.

Rašeno vprašanje: Ker se vedno vprašuje, kje bi se moglo dobro blago za oblačilo, po nizki ceni kupiti, se Vam v to svrhu toplo in iskreno priporoča manufaktura in modna trgovina »Pri sv. Antonu« v Celju, Gosposka ulica 2. Ta trgovina je na bolj skritem mestu in morate zato paziti na sliko sv. Antona, katera je izvešena nad trgovino. Na vsak način Vam je v veliko korist, da si pred nakupom, ko pride v Celje, pogledate veliko zaloge, in se, kar je važno, o cenah prepričati. Sami pa tudi veste, da se pri današnjem pomanjkanju denarja mora štediti. Pozdravlja Vas: Anton Brumec. 328

Zvočnik v starodavnih časih.

Po naključju je naletel pred kratkim profesor nemškega vseučilišča v Hamburgu, dr. Panconcelli Galzia, na knjigo iz 15. stoletja, ki nosi naslov »Od Aristotela Aleksandru Velikemu zaupanje skrivnosti«. Knjiga dokazuje, da se je osvojitelj sveta Aleksander posluževal že pred 2400-leti ogromnega zvočnika. Omenjeno knjigo je odkril v vaticanski knjižnici nemški jezuit Atanazij Kirchner leta 1650. Pater je pisal veliko svojčas o knjigi, a so se njegove razprave popolnoma pozabile tekom časa.

Da je bilo človeštvo pred več tisočletji na gotovih poljih na isti stopnji kakor smo danes mi, da, deloma celo dalje, je dejstvo. V grobiščih egiptovskih faraonov so našli vozove, ki so sami tekli, in stampiljke. Stari Kitajci so poznali papir, smodnik ter porcelan že nekaj tisoč let pred nam.

Občudovanja vredna so bila znanja starodavnih računarjev ter zvezdoglegov v dobi procvita staroegipčanske kulture. Nikakor se ne smemo čuditi, da se je posluževal zvočnika že kralj Aleksander Veliki, s katerim je skliceval ter obveščal svojo armado na razdaljo 18.5 km.

Pater Atanazij Kirchner opisuje v svoji razpravi ta zvočnik natančneje, ker ga je on sam preizkušal v papeževih vrtovih v Rimu in je veljal kot strokovnjak na tem polju. Napravil je dva llijaka iz pločevine, ki sta imela ustnik in sta merila v premeru 70 cm, dolga sta bila 3 m in sta počivala na stojalih. Jezuit se je postavil na grič in njegov tovariš na drugega. Skozi ustnik na lijuju sta izgovarjala besede eden proti drugemu in sta se razumela na razdaljo 7 km. Pozneje je izdelal Kirchner stene iz zvalovane pločevine, katere je postavil med griče. Te stene so sprejemale glasove, jih oddajale in delovale kot današnje membrane (tresoče se kožice). S to iznajdbo je govoril ter poslušal pater na razdaljo 12 km. Torej že 1. 1673 so se učeni možje trudili z iznajdbo brezičnega sporazumevanja.

Pater Kirchner se je posluževal zvočnika za prenos pridig na prostem. Pred zvočnike je celo postavljal pojče pev-

ske zbole, kakor se to godi danes pri radiju.

Kirchner sam trdi, da je prejel spodbudo za poskuse z ljjakom iz one starodavne knjige, ki je bila namenjena Aleksandru Velikemu.

*

Vinogradno kolje, cepane, žaganje in okroglo, kaker tudi vsake debelesti rezan les od smrek, bora in mecesna, prodaja ali zamenja za izborna kvalitetna vina Gnilšek, trgovina z vynom in lesom v Mariboru, Rizičeva 25. 249

Ometanje dimnikov.

Spomladi se vršijo požari kar po vrsti. Veter malo popiha, saj se je čez zimo nabral poln dimnik, zmetal ni nihče, pa je požar v hiši. Po našem dosejanjem pregledu požarov je do polovice povzročenih vsled nerednega ometanja dimnikov!

Zato vsem posestnikom svetujemo, da sedaj le pred spomladjo dobro osnažijo dimnike, zadelajo vse špranje, da ne uide iskra v podstrešje!

Glede pometanja dimnikov in štedilnikov ter peči hiš na deželi velja pravilo, da dimnikarji ne smejo siliti lastnike kmetskih hiš, da bi dimnikarji ometali. Dimnikarski mojstri imajo samo pravico in dolžnost, da vsako leto ob gotovem času skupno z zastopniki občin pregledajo vse dimnike v občini in da podajo poročilo sreskemu načelstvu. Za tako komisijo imajo pravico računati posebno nagrado, ki jo mora pa odobriti politična oblast. Kmetski gospodarji, ki ne potrebujejo dimnikarjev

za pometanje dimnikov, naj pri občinskem uradu dajo na zapisnik, da bodo sami vsak mesec redno pometali ne le samo dimnike, ampak tudi štedilnike in peči. Ako lastnik hiše ali njegov pooblaščenec sam točno in redno ter temeljito pomete dimnike, ga po zakonu nihče ne more siliti, da bi si moral najeti dimnikarja. Treba pa je, da občinski urad poroča sreskemu načelstvu, katere hiše v občini bodo dali gospodarji sami pometati, in da sami prevzamejo odgovornost. Drugače pa je za obrtnike, podjetja in industrije. Podjetja so dolžna po zakonu, da najamejo dimnikarja. Radi številnih požarov, ki jih je vsak dan več, pa je neobhodno potrebno, da se dimniki redno pometajo vsak mesec, ker bi sicer oblast lahko predpisala, da dotični gospodarji, ki zanemarijo ometanje dimnikov, morajo najeti dimnikarja. Svetujemo torej lastnikom in oskrbnikom hiš na deželi, da vsak mesec vsaj enkrat temeljito ometejo dimnike svojih hiš. Koliko smo informirani, bo izšel kinalu nov pravilnik glede dimnikarjev in ometanja dimnikov na deželi. O njem bomo natančneje seznanili naše gospodarje in gospodinje o prilikah.

Dčovanje sreskega kmct. odbora v Mariboru.

Sreski kmetijski odbor, kateremu načeluje g. Alojzij Schicker, župan in veleposestnik pri Sv. Marjeti ob Pesnici, je imel dne 12. t. m. peto redno sejo, pri kateri je reševal važna gospodarska vprašanja mariborskega sreza.

Iz poročil je razvidno, da je sreski kmetijski odbor v letu 1932 razdelil že različnih podpor v znesku 110.000 Din. Med drugim plačuje kmetijski odbor trem učencem iz tukajnjega okraja

Kmetje, trgovci, obrtniki, uradniki!

Kako preskrbite sebe na starost?

Kako pripravite hčeram do to?

Kako oskrbiti sinove, ki se bodo morali umakniti z domačije?

Ako vlagas mesečno:

boš imel	1 Din		10 Din		100 Din		500 Din	
	pri obrestni meri	5%	6½%	5%	6½%	5%	6½%	5%
po 2 letih		25.26	25.59	252.60	255.90	2.526	2.559	12.630
po 5 letih		68.10	70.02	681	700.20	6.810	7.002	34.050
po 10 letih		155.02	163.73	1.550.20	1.637.30	15.502	16.373	81.865
po 15 letih		265.95	289.14	2.659.50	2.891.40	26.595	28.914	132.995
po 20 letih		407.53	456.96	4.075.30	4.569.60	40.753	45.696	203.765
po 25 letih		588.25	681.55	5.882.30	6.815.50	58.823	68.155	340.775

Po zgornji tabeli pa lahko izračuniš tudi vsak drugi znesek. N. pr. ako vlagas mesečno po 2 Din, koliko dobis po preteklu 15 let pri obrestni meri 5%? Poišči zgoraj znesek, ki ga dobis, ako vlagas po 1 Din in pomnoži ta znesek s številom dinarjev, katere nameravaš mesečno vlagati: tedaj $265.92 \times 2 = 531.84$.

Nalagajte

po tem vzorcu (tudi lahko po poštnih položnicah) pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici, Maribor

Gosposka ul. 23 registr. zadr. z neom. zavezo Gosposka ul. 23

in boste zadovoljni!

oskrbnino na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru, dvema učencema iz okraja na Kmetijski šoli pri Sv. Juriju ob južni žel, eni gojenki na Gospodinjski kmetijski šoli pri Sv. Juriju ob juž. žel. Nadalje je kmetijski odbor dal veče prispevke za trimesečne gospodinjske tečaje, ki so se vršili po raznih župniyah našega okraja. Kmetijski odbor je prispeval polovično vsoto za nakup 6 velikih trijerjev (žitni čistilni mlin), nakupil je veče število prevoznih ter nahrabtnih sadnih škropilnic, travniških bran, sejalnih strojev, gnojničnih črpalk. Nakupil je veče količine »Arborina« za pomladno škopljene sadnega drevja in več materijala za praviti kmetijstva.

Nakazala se je tudi večja podpora za vinsko razstavo v Ptaju, nadalje podpora krajem, ki so bili prizadeti po lanski suši, za potupočo kmetijsko razstavo, za novo osnovano zadružno za mlekarstvo v Mariboru, Sadarski zadružni v Mariboru, za nakup sortirnih strojev itd. Nadalje je dal Kmetijski odbor za licenciranje bikov, kot priznanje vzornim bikorejcem tukajšnjega okraja je razdelil 18.000 Din, za dogon in razne nagrade.

Po nalogu banske uprave prevzame sreski kmetijski odbor v svojo oskrbo Heinzevo posestvo pri Sv. Duhu na Ostrom vrhu, katero je bilo sedaj v upravi okrajnega cestnega odbora. Tekom časa bo skušal kmetijski odbor iz tega planinskega posestva napraviti vzoren planinski pašnik za mlado živino.

Pri seji se je nadalje poročalo, da so bili nekateri člani sreskega Kmetijskega odbora razrešeni v župnijskih odborih in sreskem kmetijskem odboru, ter da se morajo vršiti za ta izpraznjena mesta dopolnilne volitve, ki se bodo izvršile v najkrajšem času.

Pri sreskem kmetijskem odboru so delujejo priznani kmetijski strokovnjaki, kakor so: sreski načelnik dr. Marko Išček, kmetijski referenti inž. Ferlic, M. Supanc in Kuret. Za tekoče leto je

27.000 vrst bankovcev.

Angleški nabiralec starin, Calling, ima zbirko bankovcev, kakor ne ni nikjer več na svetu. Med bankovci je tudi precej takih, ki nimajo več para. Vseh bankovcev je nekaj nad 27.000 v zbirki. Najstarejši bankovec je iz Kitajske, ki je bil v veljavi približno pred 600 leti. Prvi angleški bankovci so iz leta 1713 in se glase na 100 funfov. V zbirki so tudi stari ameriški bankovci za 5 funfov, na njih pa je naslikan angleški naseljene. Na nekem bankovcu iz dobe revolucije v Franciji pa je tiskano prvič: »Zakon kaznuje ponarejence s smrtjo.«

Januš Golec:

Trojno gorjé.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvatskih pradedov.

Jokali so tržani od veselja in jo izpraševali o dogodkih po bitki pri Št. Petru in o usodi onih Pilštajnčanov, ki so morali iz Celja v verigah v Gradec in gotovo že tudi dalje v cesarski Dunaj.

Kdo bi naj zadostil s par stavki toliki rado-vednosti? Ema je namignila nestrpnežem na dom v očetovo krčmo, kjer jej bodo pomagali z razlagom strašnih dogodkov njeni najboljši sprem-ljevalci Teharčani.

Na pragu očetove hiše jo je sprejel grajski oskrbnik in jej pokinil v štiberc, ker mora zvesti poprej ona, kaj se je odigralo v njeni odsotnosti pod domačim krovom. S toliko križev sneti Emi je bilo zaupano takoj po povratu, da so kopali njenega očeta pred tremi tedni. Objela ter vzela ga je majka smrt iz žalosti po njej, o kateri ni bilo niti najmanjšega sporočila, da je še

sploh živa. Vesti o njej so zatonile za celjskim mestnim obzidjem, ki navadno ne prizanaša kmečkim glavam. Imetje v gotovini je zapustil blagopokojni cerkvi, nepremičnine bi naj opravljala graščina in uporabljala dohodke za podporo trškim revežem. Prestop praga očetove hiše za Emo ni bil vhod v svetišče zaželenega svidenja z edinim še dragim bitjem na svetu, ampak vstop pod križ smrti očeta, ki jo je tako ljubil, da je umrl iz neutolažljivega hrepnenja po njej. Oskrbnik je ni skušal gostobesedno tolažiti, že prvi pogled na vrnulo mu je razodel, da ima pred seboj žensko, ki je prestala v mučeniškem ju-naštvu nekaj več nego je izguba očeta!

Teharčani so se pomudili nekaj dni na Pilštajnu in zaupali tržanom še mnogo več o prebridki Emini usodi, nego bi to bila ona v dekljški skromnosti.

Raj starostne sreče je otvoril Emin nenadni pojav enookemu Belakovemu Andreju, ki je bil že do dobra prepričan, da mu je usojena le še beraška palica in na večer mrzli listnjak kot prenočišče. Po zlomu kmečkega pušta so kazali

Za pomladno zdravljenje

čiščenje krvi in proti a bi prebav uporabljajte naš nacionalni produkt

„Planinka“- čaj Bahovec

Pravi samo v zaprtih in plombiranih zavojčkih z napisom izdelovalca

LEKARNA MR. BAHOVEC, LJUBLJANA

Odobreno po Min. zoz. pol. i nar. zdr. san. od. pod br. 2007.

Kako si pripravimo kompost?

Kompost je izvrsten gnoj. Prav povod se ga lahko koristno uporabi. V nobenem zelenjadnem vrtu bi ne smel manjkati kup komposta posebno še zato, ker nas njega priprava ne stane veliko truda, ne denarja.

V vrtu samem ali kje v bližini si poščemo primeren prostor. Na pol senčnat je najboljši. Da nas pa ta »kup« v lepo urejenem vrtu ne bode preveč v oči, nasadimo krog njega kakšno lepotično grmičje ali jagodno sadje, lahko tudi fižol.

Sedaj pa na delo! Vse odpadke iz hiše in vrta nosimo na kup: saje, lesni pepel, smeti, travo, mah, listje, žagovino, cestno blato, kuhinjske odpadke, perutninski gnoj i. dr. Seveda ne smejo biti vmes črepinje, kamni in celi kosi lesa in, na kar je še prav posebno paziti: nobenega črvivega sadja ali zelenjave, ker bi razni mrčes imel v kompostu le predobro priliko za razvoj. Ko je tak

kup dovolj velik, recimo 2 do 3 m dolg, 2 m širok in 1 m visok, lahko je pa seveda tudi večji ali manjši, kar je pač odvisno od razpoložljivih snovi, začnemo nasičavati drugega.

Kup komposta je treba vsaj dvakrat na leto temeljito predelati, to se pravi: prelopatiti skoz in skoz in premetati. Med prelopatenjem dodamo med plasti nekaj apnenega praha, končno pa še celo kup komposta potresemo s tem prahom.

Prelopatenje in primes apna pospešuje razkroj posameznih snovi tako, da postane kompost poprej uporabljiv. Eno prelopatenje v letu moramo brez pogoja izvršiti v času hudega mraza, da premrzne kompost skoz in skoz. Po drugi predelavi namečemo kup tako, da nastane na vrhu vzdolž po sredini graben, kamor vlijemo od časa do časa gnojnico. Po prilično petkratnem prelopatenju, to je pô dveh letih, je kompost uporabljiv.

Kup komposta moramo vedno opleti, da plevel ne izmožgava hranilnih snovi, in ga držati vlažnega. Mnogokateri nasadijo v to svrhu na kompostu buče ter dosežejo s tem oboje potrebno: zemlja ostane pod velikimi listi vlažna in plevel ne more uspevati.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v petek dne 18. marca so pripeljali špeharji 118 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10—12 Din, slanina po 10—11. Kmetije so pripeljali 2 voza krompirja po 1.50—1.75, 19 vrečebule po 5.50—6 (česen 14—15), zelje 3—5. Ječmen 1.50, oves 1.25—1.50, koruza 1.50, proso 1.50, ajda 1—1.25, ajdovo pšeno 3.50—4, fižol 1.75—2.50. Kokoš 25—35, piščanci 25—65, raca 20—30, puran 50—90. Seno 75—95, detelja 100—110. Orehi celi 4.50—5, luščeni 16—18. Hren 12—16, karfijola 6—10, ohrov 3—5, rajčič 12—14, jabolka 4—7. Mleko 2—3, smetana 10—12, sur. maslo 24—32, jajca 0.60—0.75, med 14—20, suhe slike 8—12.

Pilštajnčani nanj kot na enega glavnih krivcev, ki je zvabil s svojim jezikom toliko mož ter fantov pod gosposki meč smrti. S preobilno pijačo je bilo po šentpeterski bitki pri kraju, sam Bog, te sta bila suhi kruh in streha na noč. Vest o Eminem povratku je sprejel Andrej s polnim overjenjem v preobrat svoje žalostne usode. Se ga je napil pri Pištelaku že koj drugo predpolne, ko je bil zvedel zjutraj, da je Ema zopet doma. Nobene pridige še ni bil poslušal tako verno, kakor povest Teharčanov o trinoški celjski sodbi nad ujetimi puntarji in o slučajni najdbi kmečke junakinje ob cesti v ranah in v nezavesti. Štokljanja s prosjaško palico, ponočnega prezebanja po parmah in dnevne žeje je bilo za Andreja konec. Kdo bi bil zameril napol slepemu staremu ukancu pri belem dnevu!

Ema je vzela v lastne roke trško krčmo ter posest v okolici. Postala je znana doma in daleč naokrog kot iz groba vstala junakinja.

— — —

Siomak Andrej je že poskrbel, da se je govorilo ob shodih pri vseh številnih pilštajnskih

DEKLETOM!

Štajerska dekleta so bila vedno znanata kot ukažljiva in zato tudi kot dobre gospodinje. Vzrok: dobre gospodinjske knjige in šole. Je pa še vedno mnogo deklet, ki nimajo nobene gospodinjske knjige in niti »Gospodinjskega koledarja«. Dekleta, ne zanašajte se samo na določno doto, vaša dota je vaše znanje, vaša izobrazba, vaš sloves, da ste dobre in izobražene gospodinje! Zato sezite še po zadnjih izvodih letošnjega izbornega »Gospodinjskega koledarja«, katera ga še nima. Da vam omogočimo nakup, smo za te izvode znižali ceno na 6 Din, s poštnino na 7 Din. Pošljite v znamkah naprej na Tiskarno sv. Cirila v Mariboru.

Mariborski svinjski sejem dne 18. III. 1932. Pripeljanih je bilo 135 svinj, cene so bile slednje: Mladi prašiči 7—9 tednov stari 80 do 120 Din, 3—4 mesecev stari 130 do 250 Din, 5—7 mesecev stari 300 do 380 Din, 8—10 mesecev stari 400 do 500 Din, 1 leto stari 700 do 900 D, 1 kg žive teže 5 do 6.50 Din, 1 kg mrtve teže 7 do 8 Din. Prodanih je bilo 62 svinj.

*

Št. Janž na Dravskem polju. Prosvetno društvo je na zadnji odborovi seji sklenilo, da se igra, ki je bila pripravljena za velikonočni pondeljek, preloži na Belo nedeljo. Vabimo tudi sosedna društva, zlasti fantovske krožke, da se te predstave udeleže, ker bode nekaj svojevrstnega. S tem se prekliče napoved v zadnji številki »Slovenskega Gospodarja«, na 1. strani.

Sv. Anton v Slov. goricah. Tukajšnji fantovski odsek Prosvetnega društva vprizori na velikonočni pondeljek, popoldne po večernicah, v Društvenem domu petdejansko čarob-

podružnicah o njegovi darežljivi gospodarici — kapitanski Emi.

Šmihelska nedelja leta 1573 je bila za pilštajnski trg velikanski tabor slovenskih in hrvaških kmečkih vernikov obojega spola.

Hrvati onstran Sotle se niso mogli načuditi, ker se ni znašal nikdo od gospode nad podložniki iz območja obsotelskih štajerskih graščin. Glavnih in vodilnih hrvaških borcev za staro pravdo niso le pobili, pobesili ter jih žive speklji in sežigali na grmadah, celo njih žene, deca in sorodniki so postali ne le sužnji pobesnele gospode, da — počasni mučeniki, katere so trpinčili čisto po nedolžnem. Zagorski seljaki so bili enoglasnega mnenja: turško robstvo ni in ne more biti gorje od grajskega! In vendar je Turčin mohamedan, ki je naščuvan po svoji veri na mrijo in trpinčenje; graščak pa celo — kristjan!

Štajerski romarji so pojasnjevali Hrvatom, da spadajo gradovi ob obmejni Sotli pod škofovsko oblast. Posestniki krški škofovi kažejo razumevanje za kmečke težnje. Baš radi tega, ker ne trpijo cerkveni dostojanstveniki odiranja in

no burko »Repoštev«. Tokrat bodo tudi lahko prišli na svoj račun tisti, kateri bi se radi prav pošteno nasmehali. V igri nastopijo poleg drugih tudi trije popotni rokodelci. In prav prijetno bodo zagledati prizore, ko bodo morali vsi trije ... kaj — to pa naj pride vsak sam pogledat. Zato kliče vsem domačinom, kakor tudi sosedom fantovski odsek: na svidenje! Ne bo vam žal! Vstopnina znižana! — Bog živi!

Velika Nedelja. Na velikonočni pondeljek vprizori tukajšnje Prosvetno društvo nad vse zanimivo igro »Divji lovec« od Finžgarja. Ker je pričakovati obilnega obiska, je dobro, da si nabavite vstopnice že poprej v kapelji. Pridite!

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Mnogo podučnega, lepega in zabavnega nam pripravlja naša mladina pod okriljem Kat. prosv. društva. Na velikonočni pondeljek popoldan ob 3. uri bo namreč vprizorilo tokrat na novem odru zanimivo tridejanko Rodoljub iz Amerike ter končno še komičen prizor »Kmet in fotograf«. Obenem bo društvo s to prireditvijo obhajalo 25letnico svojega obstoja. Pridite od blizu in daleč!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo pri Sv. Križu pri Ljutomeru ponovi na Velikonočni pondeljek igro »Revček Andrejček«. — Pridite!

Kapela pri Slatina-Radencih. Na velikonočni pondeljek dne 28. t. m. ob 5. uri popoldne predi kapelsko katoliško prosvetno društvo v restavracijski dvorani pri g. Mařšehu v Radencih poučno in času primerno gledališko predstavo »Stari in mladi«. Vsi prijatelji poštene zabave so prijazno povabljeni, da se te prireditve udeležijo!

Sv. Vid na Planini. Dekliška zveza priredi na velikonočni pondeljek ob treh popoldne v društveni dvorani materinski dan v proslavo naših dobrih, krščanskih mamic. Pridite v obilnem številu!

Zadnji frenuški znamenitih vohunov.

Član francoskega najvišjega sodišča g. P. Bouchardou je napisal nekaj za-

Najstarejša podoba Matere božje.

Iz Aten poročajo, da je neki grški menih v skoraj že razpadlem samostanu pri Trapezuntu našel veliko količino kršč. ostankov, ki imajo veliko zgodovinsko in znanstveno vrednost. Ti ostanki so bili v tem samostanu zakopani že v I. stol. po Kristusu. Med njimi se nahaja podoba Matere božje, ki zanje trdijo strokovnjaki, da je izvirno delo evangelista Luke.

Razsodnosti manjka.

Bivši predsednik Zedinjenih držav Severne Amerike Calvin Coolidge je v nekem časniku spisal članek, v ka-

nimivih spominov na zadnje trenutke nekaterih znamenitih vohunov.

O vohunki Mato Hari pripoveduje:

Ko so Mato Hari dne 15. oktobra leta 1917 zjutraj zbudili in ji povedali, da prihaja njena zadnja ura, je od strahu kar okamenela in ni bila prav nič več podobna nekdaj najslavnejši plesalki sveta. V ječi Saint Lazare se je silno postarala in v zaporu se je izgubila z njenega obraza zadnja sled njene nekdanje lepote. Pri misli na smrt je globoko vzdihnila in skrila svojo glavo v roke — videti je bilo, da ji je silno težko in tesno. Nenadoma pa je bila vsa spremenjena: začela se je smehljati in na smeh se je držala do svojega konca. Vstala je in se začela oblačiti; okoli klobuka si je ovila dolg, bel pajčolan, na roke pa si je nataknila dolge rokavice.

Stopnice stare jetnišnice je kar po 2 preskakovala. Na dvorišču jo je čakal voz z zašrtimi okni. Samo en korak in bila je v vozu. Ko je izstopila iz voza, ki so ga spremļjali dragonci z golimi sabljami, se je kar zibala na morišče. Freko luž in mlak je skakljala kot prava plesalka. Nato so jo privezali h kolu, ona pa se je z rahlim mahljam roke zahvalila duhovniku in sestri strežnici in svojemu zagovorniku.

Ta prizor je silno vplival na vojake-strelce. Zadela jo je le ena kroglica v srce, druge pa so šle v zid. — Bila je mrtva na mestu ...

Neka druga vohunka, priprosta in siromašna delavka, je morala na morišče dne 10. januarja leta 1917. Ko so jo privezali, je rekla: »Prosim Francijo odpuščanja — vive la France!«

Na svoj način pa se je obnašal Pavel Bolo, znan tudi pod imenom Bolo-paša. Ta je bil silno razdražljiv in duhovnik ga je moral večkrat opomniti, da prihaja njegova zadnja ura. Pritoževal se je zlasti, zakaj ni navzoč njegov odvetnik, potem pa se je preoblekel v svečano večerno obleko in si položil na srce svilen robec, ki naj bi ga nacejenega z

njegovo srčno krvjo izročili po njegovi smrti neki osebi. Ko pa je stopil v voz, je zamižal, kakor da hoče do svojega zadnjega trenutkaigrati človeka, ki mu vse skupaj ni nič več mar.

Njegovo izdajstvo pa je vzbudilo po vsej Franciji in zlasti med vojaštvom tako ogorčenje, da so vojaki sklenili, da ne bodo streljali v srce, ampak v glavo. Zato je tudi robec ostal brez krvi ...

*

Maribor. 70letnico svojega rojstva obhaja na velikonočni pondeljek v ožjem rodbinskem krogu gospa Marija Vacac, splošno znana kot Amerikanka gospa Bauman. Po vsem slovenskem Štajerju znana dobrótvrka in pomočnica je imela vedno odprte roke za trpeče, za one, ki živijo v pomanjkanju, za siromake in trpine. Na Ptujskem polju in v slovenjebistriškem okraju je bila krstna in birmska botra neštetim, ki so danes že stare mamice in je po svojem povratku iz Amerike vezala birmo tudi njihovim otrokom. Za časa svojega 20-letnega bivanja v Čikagu je podpirala mnoge naše rojake, ki se je še vedno hvaležno spominjajo. Bela smrt ji je tam ugrabil sина edinca in moža in se je nato vrnila sama v domovino ter se naselila v Mariboru. Tu je podpirala dijake in je bila po prevratu prav posebno naklonjena beguncem. Ljubi Bog naj bi jo nam ohranil še mnogo let!

DEKLE, NE LE PUŠELJC,
če hočeš, da bo fant ostal pri vojakih pošten,
kupi mu knjigo
»Moj tovariš«,
nabožna knjiga za fante vojake. Cena 16 Din,
z zlato obrezo 20 D. Zastonj dobis poleg knjige
»Domoljubni pevec«,
Pošli naročilo Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

terem pravi, da ne povzroča sedanjega slabega gospodarskega položaja nič drugega kot pomanjkanje razsodnosti. Naš narodni bančni sistem je dovolj trden, da bi se lahko vzdržal tudi v teh časih, a vendar poka in sicer samo zato, ker ljudstvo jemlje iz bank denar in ga spravlja doma. Kdor to dela, pravi Coolidge, škoduje samemu sebi in tudi drugim, kajti če bo vsakdo potegnil ves svoj denar iz prometa, mora slediti splošen bankrot.

Brezbrižnost škoduje.

»Gospod, je rekel hlapec gospodarju, »na naši strehi manjka opera. Naročite krovču, naj vstavi drugo!«

Št. Peter pri Mariboru. Tukaj se je zaključila nabiralna akcija za občinske siromake in take, ki so potrebni pomoči in podpore. Nabrało se je precejšnjo količino različnih življenskih potrebščin, pa tudi nekaj denarja. Gospod župnik je s prižnico izrekel zahvalo vsem, ki so kaj prispevali. Našli so se pa tudi takšni dobrotniki, ki so nabiralca kar hitro odpravili, češ, da ni nikogar doma, čeravno so pri topli peči sedeli. Kdor nima srca ter ljubezni do trpečega in potrebnega, ta pač tudi sam ne bo nikdar prave sreče in veselja užival. — Nedeljskega »Slovenca« se dohi tukaj vsako nedeljo po rani in pozni službi božji pred cerkvijo. Šentpeterčani pridno segajte po edinem katoliškem dnevniku v Jugoslaviji. — Zastopstvo posmrtninskega zavarovanja »Karitas« je prevzel za tukajšnjo župnijo g. Krepek Anton. Kdor želi sebe ali svoje žavarovati, se naj oglesi pri imenovanem. »Karitas« je eno najboljših in najzanesljivejših posmrtninskih zavarovanj. — Sklep gospodinjske nadaljevalne šole se je izvršil prav slovesno in domače prijetno. Gojenke so pokazale, da so se mnogo lepega in za gospodinjstvo potrebnega naučile. Da bi le vse tudi ohranile in tudi doma tako ravnale. Sklepa se je udeležil tudi g. sreski načelnik in sreski šolski nadzornik in še več povabljenih gostov. — Blizu se Velika noč in začetek spomladi, a je še vse kot v najhujšem zimskem času. Pa imamo upanje, da bosta za Vel. noč tudi sneg in zima zgubila svojo moč.

Sv. Peter pri Mariboru. Sporočamo pretužno vest, da smo dne 5. t. m. pokopali ob veliki udeležbi občinstva in prijateljev ter sorodnikov blago ženo in spoštovano gostilničarko g. Heleno Klojčnikovo. Rajnica zapušča žalostnega soproga Martina in dvoje nepreškrbljenih otrok. Komaj je dopolnila 42. leto, jo je pokcsila neizprosna smrt ter jo iztrgala žalostni družini. Ko so na dan pogreba pred odhodom odpeli domači pevci pod vodstvom g. organista znano »Nad zvezdami«, to je bilo solz! Vsem navzočim se je smilila globoko prizadeta družina. G. župnik Tkavc je ob odprttem grobu med številnimi venci, med katerimi je bil zlasti od gostilničarske zadruge še posebno lep, omenjal vrline pokojnice ter zlasti povdral, da »kdo pač na tem svetu naj na-

zatiranja kmečke raje, se menjavajo tako po-gostoma najemniki škofove posesti. Za zadnji upor se ni zmenil niti eden od škofovih zaupnikov. Nobeden ni hitel z orožjem nad puntarje in tudi po nesrečni bitki pri Št. Petru ni navil tlačanskega ali desetinskega vijaka. Najemnik gleda, da le količkaj iztisne iz grunta ter gozdov dolžno najemnipo, škof sam zahaja le redkokdaj v obsotelske kraje, usoda kmeta tod še, ni prehuda. Če že ne šeta tlačan po izobilju, vsaj glede osebne svobode ni vkovan v grajske verige.

Po glavni službi božji in po izmenjavi mnjenj o položaju po zatrtem punktu tostran in onstran Sotle so navalili štajerski in posebno še zagorski romarji na Pištelakovo gostilno. Vsakdo se je potrudil, da bi videl vsaj od daleč junaško nevesto kapitana, ki je bil duša vstaje in je prelijanjo mučenjško kri. V celi kmečki pobuni pa se je našla le ena, kapitana Pavla vredna za-ročenka — pilštajnska Ema. Ni mu stala le ob strani v veri ter prepričanju na zmago stare pravde, borila se je z mečem v roki za seljaško svobodo in je bila bičana za odrešenje iz grajskega

jarma. Zagorci so pozdravljali Emo liki boginjo. V posebno čast in odlikovanje si je štel oni zagorski kumek, kateremu je stisnil dekliški angel roko, ga lepo pogledal ali celo prijazno nagovoril.

Šmihelsko nedeljo leta 1573 so praznovali na Pilštajnu pozno v noč v znamenju najožje bratske vzajemnosti med Slovenci in Hrvati. Prvi so tolažili, drugi so bili na romanju potolaženi in so se vračali na svoje več nego skromne domove v zavesti, da bo posinila tudi njim vsaj zora znonosti, če že ne svobode!

Stari Andrej je bil na večer šmihelske nedelje tako ganjen od te božje kapljice, da je jokal, pa zopet ga je nekaj pičilo, da se je kregal na sredi trga sam s seboj in robantil v noč, da je zmagala stara pravda po njegovih načrtih in napovedih.

Kaj pa kovačnice in orožarne ob Bistrici v Lesični? Po Pavlovem odhodu na punt za kmečko svobodo je samevala glede industrije Lesična precej časa. Odšli in razkropili so se vsi pomoč-

mešča mater». Rajnica je bila pri svoji dobroti zvesta geslu, da naj desnica ne zna, kaj levica da. Zatorej spavaj sladko spanje, dokler se ne vidimo na boljšem svetu. Preostalim pa naše sožalje!

Ruše. Čas za naročilo Mohorjevih knjig greh koncu. Rušani, le pridno segajte po knjigah, da vam ne bo pozneje žal, zakaj jih niste naročili. Samo 20 dinarjev daš in dobis prihodnje leto šest krasnih knjig. — Pred kratkim se je poročila gdje. Vida Glaser, hčerka lesnegga trgovca v Rušah, z g. dr. Jankom Orožnom, podravnateljem prve hrvatske štedionice, podružnice v Mariboru. Bilo srečno! — Umrli pa so: gospa Marija Fajhter, posestnica na Bezeni, gospa Marija Jaušnik, mlada mati, in g. Ivan Šarh. Naj počivajo v miru! — Naše prosvetno društvo priredi na belo nedeljo dne 3. aprila Gogoljevo »Ženitev«. Pridite! — Društvena knjižnica vam je vedno na razpolago. Nuđi vam mnogo lepih in tudi novih knjig. — Društvo je tudi imelo pred kratkim dobro uspeli občni zbor. Izvoljen je bil iznova stari odbor s predsednikom g. duhovnim svetnikom Pšunderjem na čelu.

Sv. Eplenek v Slov. gor. Kar tri sveže gomile je napravil naš grobar na tukajnjem mirodvoru. To pot je pokril zemeljske ostanke dveh starih očancev in sicer v Gomilah umrlega Lovrenca Kramberger, ki je odšel k večnemu počitku po 60letnem bivanju v tej solzni dolini, in Jožefa Krajnc, po domačem Ančinega Zepa v Bišu, ki je v miru v Gospodu zatisnil oči v lepi starosti 80 let. Njuno značilno svojstvo je bilo, da sta bila pridna, marljiva gospodarja, krščanskega značaja, zlasti prijatelja molitve, ki ju je posebno tolažila v križih in trpljenju zadnje dni. Naj v miru počivata! — Pa tudi v vrste mlajših je prvi teden tega meseca segla bela žena in si izbrala še prav mlado žrtev, namreč Barabiko Mohorič, šolarico iz Trnovske vasi. Smrt jo je rešila dolgega in mučnega trpljenja, ki pa ga je mala mučenica junakovo prenašala. Nesena od belooblečenih dekret in spremljana od součencev na zadnjem potu, ki so v znak spomina na svojo tovarišico položili na grob prav lepi venec z napisom: »Zadnji pozdrav od svojih součencev!«, je dala s tem povod ganljivemu slovesu od sv.

Kje kupujejo naši naročniki?

V trgovinah, ki so tukaj navedene: V teh trgovinah je dobro in poceni blago. Vsakdo, ki kupi vsaj za 100 Din blaga v gotovini, dobi brezplačno Gospodarski ali Gospodinjski žepni koledar.

Te trgovine so:

V Mariboru:

Penič Mira, trgovina, Vetrinjska ul. 9
Tekstilni bazar, Vetrinjska ulica 17

Sv. Jurij ob Ščavnici:

Perger Tomaž, trgovec.

V Ormočju:

H. Jurkovič, trgovina.

V Celju

Davorin Golob, modna in manufakturna trgovina, Narodni dom

Ljubno v Sav. dolini:

Jakob Sem, trgovec

Pod tem zaglavjem homo objavljali te in druge trgovine, ki se bodo še prijavile. Ta objava je za trgovce, ki odvzamejo vsaj 10 komadov koledarja, brezplačna. Trgovci, pišite takoj Tiškarni sv. Cirila v Mariboru.

jih lastnih bratov in sestrie in celokupne šolske mladine. Vsi ji želimo, naj ji zdaj Ježušček obriše vse bridke solze z očes! — Kot povsod, tako je tudi pri nas pretekli teden nasipalo snega kar na debelo. Kmet se s strahom vprašuje, kdaj se bo začelo že nujno spomladansko delo. Ubogi škorci! Kako jih je letos varalo! Namesto v toplo spomlad, pa so došli v tako hudo zimo in še v snežne zame. Bog daj kmalu toplejše dni! — Pregovor pravi: Star denar in stari prijatelji so največ vredni, isto je tudi v trgovini. Opozarjam bližnjo in daljno okolico na solidno trgovino g. Čuček Jakoba, ki je še posebno za letošnji velikonočni čas znižala cene v manufakturi, špeceriji in v železnini. Prepričajte se sami o veliki izbiri in naravnost čudovito nizkih cenah. Nekaj drugih novic pa prihodnjič.

Sv. Rupert v Slov. goricah. Ker žlostnih novic nikdo ne mara, vam bomo nekaj zares veselega poročali. Naša župnija je posejana z majhnimi hribčki, raz katerih se vidijo lepe kapelice, kakor bi se pasle bele ovčice. V celi župniji je 15 kapel, 1 vredrlni križ z letnico 1510 in nekaj kužnih znamenj. Da so bile nekatere kapele oropane v vojnem času zvonov, je mnogim ostalo v žlostnem spominu. Ali pregovor pravi: Za žlostjo veselje pride. Tako so nekateri darovali za zvon za eno zaverških kapel. Kljub denarni krizi se je nabralo prispevkov za težek zvon. Ker je bila za ta zvon odločena kapela postavljenha že pred letom 1538, so takrat v zemljo položili slab temeljni kamen, tako da sedaj ni mogla občinska komisija občine Čermensk dovoliti kljub dobril volji zidanje zvonika. Ali, hvala Bogu, našla sta se daleč nam znana dobrotnika v osebi g. Jožeta Kocbek in njegovega sina, ki bosta dala na prostem postaviti močno zgrajeni zvonik. Cela župnija med seboj tekmuje, da se kar najlepše proslavi dan blagoslovitve zvona.

Črešnjevec pri Slov. Bistrici. V grob je legel eden najuglednejših krščanskih mož naše župnije g. Franc Jurčič, posestnik v Črešnjevcu. Dolgoletna boležen kot posledica vojne ga je v najboljših letih iztrgala iz naše sredine. Dokler je bil zdrav, se je rad udejstvoval v naših katoliških organizacijah. Bil je tudi več let občinski odbornik občine Črešnjevec. Veličasten je bil njegov sprevod od hiše žlosti do njegovega doma na pokopališču. Na pragu njegove hiše se je od njega poslovil v vzneshenih besedah njegov prijatelj Ludovik Pučnik, v cerkvi pa vlč. g. župnik Alojzij Zamuda. Pevski zbor Prosvetnega društva miu je kot svojemu članu in dobrotniku zapel na domu in ob odprttem grobu pretresljive žlostinke. Naročnikom »Slovenskega gospodarja« ga kot zvestega naročnika in prijatelja priporočamo v blag spomin! V miru počivaj, dragi France, in prosi Boga, da tudi mi pridemo kot ti v svetlubo večne luči!

Šmartno pri Slovenjgradcu. Gospodarska kriza je v polnem teku. Na sejmu v Slovenjgradcu so se prodajali voli po 3 do 4 Din/kg, teleta po 5 Din. Prašiči so po 8 Din. Jajca po 40 par. Davki so še na enaki višini, v proda-

niki in delavci domačini. Nekateri so se bali morebitne zmage pijane kmečke osvete, drugi so se bili udeležili vstaje in so padli kot najbolj razboriti bojevniki na obsotelski ravni pri Št. Petru.

Lesičke kovačnice so bile za dolgo dobo let v zakupu celjskih grofov. Njih vrhovni gospodar je bil celjski okrožni poveljnik Schrattenbach. Ko je zvedel, kako mu je bil zaigral Pavel Šterc, je sklenil, da bo ubral za prihodnost glede mojstrov, pomočnikov in strokovnih delavcev povse drugačne strune. Vsi so mu svetovali, naj pošlje v tako važen obrat popolnoma tuje ljudi, ki bodo tamošnjim domačinom tuje po jeziku. Ako kmet ne bo razumel kovača in ta ne njega, bosta navezana drug na drugega le glede neobhodno potrebnega, spoprijateljila se pa ne hosta. Iz tega razloga so priromali lepega dne v Lesično trije trdo nemški delovodje in nad 20 ključavnitarjev ter kovačev tudi Nemcev. Delovodje so bili bratje Štadler, izborni orožarji, in bivajo še danes nihovi potomci v okolici Št. Petra pod Slov. gorami. Nobeden od novodošlih ni bil luteran. Že prvo nedeljo po prihodu so bili vsi pri službi božji v

pobožni molitvi in za vse vprav vzglednega obnašanja. Z vsemi domačini so bili prijazni, postrežljivi in so popravljali kmečko gospodarsko orodje izven delavnih ur. Delo v kovačnici je izredno oživelno. Celjska gospoda je prihajala z vedeni novimi ter večjimi naročili, da bi napolnila skladišča orožja, ki je moral biti pripravljeno za odbiranje neprestanih turških manjših in večjih navalov in roparskih vpadow.

Z nastavljivijo Nemcev v Lesični je imel Schrattenbach toliko prav, da res niso sklepal popratimij s-Pilštajnčani. Bili so bolj pónosni. Če se je kateri zmotil v kako trško krčmo, je sedel ter pil sam zase. Nemec je ostal tujec in to je bilo po volji celjski gospodi.

Ko je odrinil kapitan Pavel Šterc 3. februarja iz Lesične na vojni pohod, ga je spremljalo pet dobro oboroženih Pilštajnčanov na konjih. Petrica je tvorila kapitanovo osebno stražo. Od teh spremlijevalcev so padli širje pri Št. Petru, ujet je bil kapitanov trobentač Matija Toplišek iz Dobležič.

(Dalje prihodnjič.)

Gospodar pa je menil: »Kaj še! Ena opeka več ali manj, to ne bo nič škodovalo.«

Sčasoma pa je le res škodovalo. Veter je pihal v luknjo na strehi ter je dvigal opeko za opeko. Pri odprtini je deževalo in snežilo pod streho, tako da je tam začelo tramovje gniti. Zdaj pa je moral priti tesar.

»Slabo je«, je reklo, »poprava bo precej stala, ker moramo izmenjati dva trama.«

Ko je manjkala prva opeka, bi bila dva dinarja dovolj. Pomnite: brezbriznost škoduje!

Inserirajte!

jalnah je vse predrago. In poleg tega pa huda zima. Pri nas še leži prvi sneg, ki je zapadel na prvo adventno nedeljo. In o pustu smo ga dobili zopet do 40 cm, in potem pa mraz in viharji. Mraza smo imeli februarja 24 do 30 stopinj. Juga od nikoder ni. In zdaj marca pa zopet sneg. Tri dni je šel in ga je padlo zopet do 25 cm. Gotovo nam bo ozimno žito vzelo. Krompir je mnogim po kleteh zmrznil, kar ga že ni prej segnilo vsled lanskega deževja. Kako bo zanaprej za nas kmetovalce? Če propade kmet, bo propadlo vse, ker le samo kmet je steber države. Bilo bi nujno potrebno, da bi župani prosili bana, da bi dobili tudi mi po nizki ceni koruzo, ker smo je nujno potrebeni delavci in mali kmetje. — Zbolel je naš zaslужni kanonik Ivan Lenart, ki je zdaj v pokolu. Naj mu Bog še podaljša življenje. Pri nas je bil 40 let in koliko je nam dobrega storil, pričajo naše krasne cerkve, ki jih je dal prenoviti.

Lancova vas. Dne 5. marca je po dolgi in hudi bolezni umrla daleč okoli znana in privljujena žena Terezija Predikaka, žena cerkvenega ključarja. Bila je stara 70 let. Znana je bila kot dobra gospodinja, kot jih je zdaj malo. Svoje otroke je dobro vzgojila. Najstarejši sin je finančni svetnik g. Ivan v Mariboru, ena hči je lani umrla kot usmiljena sestra v Gradcu. Druge so pomozene v dobre hiše, najmlajša je pa prednica Marijine družbe. Vkljub slabemu vremenu je imela pokojnica krasen pogreb. Pevci so ji tako lepo zapeli, da je marsikom se utrnila solza. Počivaj v miru, blaga žena!

Slovenjgrader. Pred par tedni smo izročili zemlji telo nenadno umrlega 58 let starega posestnika Ivana Kaca v Tomaški vasi pri Slovenjgradcu. Že po petih dneh bolezni je, previden s sv. zakramenti, podlegel pljučnici. Zvonovi treh cerkva so jokali za njim, mi pa še nismo mogli prav verjeti, da je resnica, da je odšel od nas za vedno. In obdali so mrtvaški oder žena in otroci, ki so bili očetu tako iskreno vdani, saj jih je tudi on ljubil nad vse in vse življenje stremel za tem, da jih primerno izobrazi in jim zagotovi dobro bodočnost, kljub temu, da je bil le srednji posestnik in še invalid brez vsake podpore. Nekatere od otrok je poklic že izvabil iz domačega kraja, sedaj pa jih je brzojavka poklicala k mrtvemu očetu. Prišli so vsi, razen one, najstarejše in najljubše hčerke, sedaj šolske sestre v Splitu, ki ni mogla priti pravočasno. Prezgodaj je prišla smrt, prepozno brzojavka. Tožna, a vendar slovesna je bila tista črna proga resnih pogrebcev v sneženi zimski prirodi. Oči so plakale, srca so krvavela, ko so spremljali na zadnji poti dragega pokojnika. A on, veliko prezgodaj umrli nas ni videl, ni slišal več. Nem in negiben je ležal v krsti, ki so jo nosili na čelu sprevoda uniformirani gasilci, ker je bil njihov član. In izročili so zemlji, kar je njenega. Počivaj sladko, dragi pokojnik, dokler se spet ne vidimo tam enkrat nad zvezdami!

Šoštanj. Tukaj smo spremili na mirovor k sv. Mihaelu petletno Štefko Donko, po katero je prišla nepričakovana kruta smrt. Večkrat se je izrazil: Ubogi moj stari atek, kateri mora biti sam tam v lepih Slovenskih gorah! Bila je pravi angelj. Da pa Štefki ne bo dolg čas, je večni Bog pred enim letom poklical k sebi strica, tečko in dne 12. t. m. še njenega ljubega starega ateka, katerega smo spremili dne 14. marca t. l. na mirovor v Jarenini. Bog jih je poklical k sebi, ker so bili vsi dobrega, usmiljenega in dobrotljivega sr-

ca! — Tukaj imamo še ostro zimro, katera je najbrž vzrok, da je veliko psov zbolelo na steklini, v kateri so obgrizli že okoli deset oseb.

Gora Oljka. Župni urad na Polzeli náznanja, da radi slabega vremena izostane letos na Gori Oljki sv. opravilo na velikonočni pondeljek, prvo sv. opravilo na Oljki bo potem šele peto povelikonočno, to je Križevo nedeljo dne 1. majnika.

Perovce pri Konjicah. Tukaj je umrla dne 10. marca v 51. letu svoje starosti, po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, Neža Leskovar, ki zapušča moža in 9 otrok, od katerih še štirje v šolo gredo in pet je že bolj odraslih. Pogreb je bil v nedeljo dne 13. marca. Posebno ganljiv je bil prizor otrok, ki so z gorečimi svečami v rokah korakali za krsto umrle mamice in molili na glas sveti rožni venec, da je bilo vse ljudstvo do solz ginjeno. Rajni daj Bog večni mir in pokoj, preostalim pa naše sožalje!

Poljčane. Dne 11. t. m. je bil zadet od srčne kapi upokojeni železničar Petrovič Andrej. Nenadoma mu je postal zvečer okrog pol 9. ure slabo in je rekel, da mora na sveži zrak. Prišedši do izhoda v hotelu Bauman, kjer je bil v družbi celi večer izredno dobre volje, pa je pri vratih že padel, ravnov v trenutku, ko je odpril. Ker je bil slučajno navzoč g. dr. Lautner iz Loč, so istega takoj poklicali, ker po nesrečni ni več spregovoril, niti ni kazal kakih drugih življenskih znakov. Zdravnik je takoj zaznal, da je kap in je sicer ukrenil vse, da Petroviča še obudi, a vsi naporji so bili zamanj. V par minutah je prihitel tudi poljčanski zdravnik, g. dr. A. Hronovsky, ki se je tudi zelo potrudil, ali vse je bilo zastonj. Tragično smrt so morali previdno sporočiti nič hudega sluteči vdovi g. Mariji Petrovič, ki jo je v njeni pozni dobi življenja 71 let zadela še ta nesreča, da je morala tako nenačno zgubiti skrbnega moža. Na nosilnici so prinesli zvečer mrtvga, a zjutraj se je še vkljub 66 letom precej čil in zdrav poslovil od doma, ker je bil isti dan v Žalcu po svojih opravkih. Z delom pridnih rok si je pokojni pripravil malo hišico z nekaj zemljishčem, kjer je mislil mirno uživati svoj zasljeni pokoj po 28letni naporni železniški službi. Zaradi raznih neprilik v posestvu pa je moral siromak večkrat na sodnijo, ker je tožen zavoljo neke vode že ponovno, kar je starčka zelo težilo, in se je zlasti v zadnjem času svojim večkrat potožil, da se slabo počuti, a vendar na kaj tako hudega ni nihče mislil. Naj mu bo domača zemljica lahka in naj toplo pomladno sonce, ki je ravnov na dan njegovega pogreba tako prijazno sijalo na njegov prerano skopani grob, sije v boljše življenje, kjer ni trpljenja in težav nehvaležnega sveta. Naj počiva v miru!

Lemberg pri Sladki gori. Na Velikonočni ponedeljek se vrši igra v trgu Lembergu in sicer »Prisega o polnoči«. Poleg nje še bo ena igra, katera bo zelo zabavna in vesela. Igra prireja podmladek Rdečega križa, katero društvo je že dalje časa ustanovljeno. Vstopnina bo prostovoljna. Vabimo vse ljubitelje izobra-

Debeli ljudje dosezajo z vestno uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice izdatno iztrebljenje črevesa brez vsakega napora. Mnogoštevilna poročila zdravnikov-strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolujejo na ledavicah, protinu, revmatizmu, kamnih in sladkornih bolezni, zelo zadovoljni z učinkom naše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

zbe in zabave, da se bodo malo razvedrili. Začetek igre bo ob pol treh popoldne. Na obilno svidenje!

Nimac pri Regaški Slatini. Tukaj je umrla pred kratkim prevzimatorica Terezija Zbil, vdova. Rajna zasluži, da se je spominimo na tem mestu. Bila je svoj čas nad vse skrbna gospodinja in katoliško značajna žena. In v tem duhu je vzgojila tudi vse svoje otroke, ki so vse vneti delavci na prosvetnem polju in v naših društvih. Hčerka, sedaj omožena, je bila mnogo leta predsednica Dekliške zveze pri Sv. Križu. Sin je župan tukajšnje občine. Blagi pokojni naj sveti večna luč!

Šmarje pri Ježah. Ker večkrat kaj iz naših krajev »Slov. gospodarju« poročam in dobrom, da Šmarčani radi berojo take reči, sem stopil te dni k našemu najstarejšemu naročniku Fr. Jugu v Zadržah in ga prosil, naj mi kaj spodbudnega za velikonoč pove. In podal mi je že pripravljen rokopis, ki se glasi: »Jaz smem ponosen biti, da sem bil 1858. leta v Šmarju od Slomšekove roke birman. Bilo je na neko krasno poletno nedeljo. Tri leta pozneje 1861 pa sem zadnjikrat gledal nepozabnega škofa Antona Martina — v naši šoli tamgori nad župniščem. Pripeljal se je v spremstvu starega gospoda na obisk takratnega našega dekana in častnega kanonika Ferd. Fehtingerja, svojega starega znance iz Ponikve, kjer je bil župnik do leta 1835. Ker je bil škol Slomšek velik prijatelj mladine, se je oglasil tudi v naši šoli. Po kratkem pomenku je vprašal naš nadučitelj in organist Jože Brinšek, če bi mu smeli učenci kaj zapeti, kar je z veseljem dovolil. In zapeli smo njegovo »Večernico«: »Glejte, že solnce zahaja, skoraj za gore bo šlo.« Bil je očvidno zadovoljen in silno vesel, ko je spoznal, da večinoma pojemo le njegove in Virkove pesmi. Naslednje leto nas pa je v jeseni doletela žalostna vest, da je v mariborski prestolici preminul ta mož velikan in ljubitelj slovenskega naroda. Še vedno se rad spominjam pripovedovanja svoje dobre matere, da je Slomšek kot mlad duhovnik na velikonočno nedeljo 1825. leta stopil na prižnico svoje rojstne župnije sv. Martina na Ponikvi z rdeče barvane pisanko v roki in navdušeno razlagal pomen velikonočnega slavospeva aleluja. Ljudje so napeto poslušali prelepse besede in še dolgo potem o njih govorili po celi župniji, — Zahvalil sem se možu in si mislil: imamo pač zopet lep prispevek za letošnjo 70letnico Slomšekove smrti in obenem lepo besedo za velikonoč. Bog daj vsem bralcem tega spisa veselo alelujo, pa tudi veliko poshemovalcev onega rojaka, ki je za letošnjo velikonoč položil tisoč dinarjev za novi veliki šmarski zvon!

Št. Ilj pod Turjakom. Tukajšnja Hranilnica in posojilnica je imela svoj 32. občni zbor. Kakor je razvidno iz računskega zaključka, zavod lepo napreduje. Lansko leto je bilo premeta blizu 2 milijona Din. Hranilne vloge so radi denarne krize nekoliko nazadovale, ker vložen je pač večina kmetski in delavski denar, ki je sedaj najbolj prizadet. Kmetje in delavci, vlagajte svoj denar v domači denarni zavod, ker je prvič denar varno naložen, saj jamči poleg znatne rezerve posojilnice same še 395 članov z vsem svojim premoženjem; drugič pomagajo s tem eden drugemu, torej kateri rabi posojilo, ga dobi poceni; in tretjič denar lahko, ako ga potrebujete, spet dvignite in se vam ni treba batiti, da bi vam ga hranilnica ne izplačala, kot marsikateri ljudje strašijo. K koncu bodi še omenjeno, da takem 32 let, odkar posojilnica obstaja, še delujeta v načelstvu Tovšak Blaž in Potoč-

nik Franc, oba posestnika v Št. Ilju. Vsi drugi ustanovni člani načelstva pa so že odšli v večnost! — Dne 1. marca nas je zapustil č. g. kaplan Babšek Franc in odšel na svoje novo službeno mesto v Ljubno. Naj mu bo na tem mestu izrečena najprisrčnejša zahvala za vse, kar je dobrega storil v šoli pri otrocih in za vse drugo požrtvovalno dušno pastirstvo. Mi Šentilčani ga bomo vsi ohranili v najlepšem spomnu!

Štore pri Celju. V nedeljo dne 14. t. m. se je takozvanim boljšim fantom naše vasi zazdelo po športu. In še kako imenitnem! Zapsegli so v več zaporedno zvezanih sank (rodel) konja in hajd proti Sv. Juriju ob južni žel. in nazaj. Vse bi bilo dobro, ako bi ti novi športniki ne uganili, da je šport le tedaj imenit, če se tudi dobro zalije. Ker so bili v svoji športni strasti preveč razgreti, jim je stopil šport v glavo ter je eden teh dirkačev pri neki domači gostilni zahteval vina po štefanih. Nesreča pa je bila, da v tem niso vsi soglašali ter je eden od njih svetoval, da je zadost v teh časih »grize« tudi $\frac{1}{4}$ litra. Ta trezrostna izjava pa je zadostovala, da se je vročekrvni športnik že zakadil v apostola Sv. vojske. V gostilni navzoč delavec Bobek, kateri je s svojo družino po sprehodu v lepi pozimski naravi iskal malega okrepčila, je sicer razkačenega sršena z lepimi in pomirjevalnimi besedami odvrnil od propagatorja treznosti, kateri je mirno odšel domov, toda saj veste, kaj se pravi sršene miriti. Zakadijo se navadno v tega. Ker se je pa Bobek, zapustivši gostilno, najbolj srditega otepela na posebno fin način, da ga je spravil na kolena, je menda to sramotilno dejanje vse druge od športa navdahnjene viteze tako razkačilo, da so se podali za Bobekom ter ga na prav surov način najprvo obdelali s topimi orodji po glavi, mu zadali težke poškodbe in mu tudi, menda zato, ker je svetoval mir, izbili dva zoba in ga potem skoraj nezavestnega vrgli v 5 m globok jarek, od koder je komaj prišel do svojega stanovanja, kjer bi kmalu dobil še smrtni udarec z lopato, ako ne bi imel še toliko moči, da bi udarca z roko ne prestregel in se hitro ne umaknil v hišo. Ker je Bobek zadevo takoj drugi dan prijavil, je oko postave ta »športni izlet« s surovim napadom že prijavil sodišču in upamo, da bomo z dobro kaznijo tako razdivjane sršene ukrotili.

Laški okraj. Že smo mislili, da se bo z bližajočo spomladjo tudi izboljšalo stanje našega ljudstva, predvsem našega kmetstvenega stanu. Toda kakor se noče od nas posloviti zima, tako tudi gospodarska kriza zavzema vedno večji obseg. Kmalu po novem letu je kazalo, da se bodo izboljšale cene naši živini, a sedaj, akoravno se bližamo pomladni, je kupčija popolnoma zastala in so cene ponovno padle. V dokaz bi lahko navedel več slučajev, a navajam samo enega, da je kmet 16 mtc težke rejene vole prodal mesarju za 6000 dinarjev. Lansko leto so kmetje v našem okraju napravili precej izvrstnega sadjevca. Nekateri ga vozijo v Trbovlje in Hrastnik ter ga tam prodajajo naravnost rudarjem. Najmanj se ga lahko proda 5 litrov. Tukaj se pa lahko pride v nasprotje z zakonom o krošnjarstvu z dne 4. 9. 1852, kakor tudi z obrtnim zakonom. Z ozirom na to, da imajo kmetje v okraju večje množine zelo izvrstnega sadjevca, bi bilo umestno, da se priredi v Laškem razstavo, združeno s sejmom za sadjevec. Naša zahteva mora biti: dober sadjevec se mora točiti v vsaki gostilni, da bo tudi reynejšim stanovom omogočeno, pri težkem delu okrepčati se s pijačo. Na drugi strani pa se odpre našemu

kmetu nov vir dohodkov, ker sicer mu grozi pogin. Vsled ustavitev dela v tovarnah in drugih podjetij prihaja po kmečkih vasesh vedno večje število brezposelnih ljudi, ki prosijo za podporo. Ponavlja se istotako kot med vojno, samo s to razliko, da so takrat prinesli ljudje za živež denar ali obleko, sedaj pa nimajo ti brezposelni reveži ničesar. Med potrebne ter uboge pa se večkrat pomešajo tudi ljudje, ki nimajo ravno čiste vesti.

Ljutomer. Okrajna posojilnica v Ljutomeru, r. z. z n. z., vabi svoje člane k 60. rednemu občnemu zboru, ki se vrši na praznik Marijinega Oznanjenja dne 4. aprila 1932 ob pol 9. uri dopoldne v Okrajni posojilnici po sledičem dněvnem redu? 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1931. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Slučajnosti. Pri tej točki zadružno predavanje g. nadrevizorja Vlado Pušenjaka. Ako bi ta občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se vrši po par. 38 zadružnih pravil za pol ure pozneje drugi občni zbor na istem prostoru in z istim dnevnim redom, ki veljavno sklepa ob vsakem številu navz. članov. 410

Sv. Marjeta niže Ptuja. (Smrtna kosa.) Naše polje je izgubilo odličnega fanta Alojza Erženjak iz Zamušanov. Spet je zavratna morilka jetika zahtevala svoj davek. Kakor običajno, je tudi tokrat segla po najboljšem. Ves, okoliš je bil presunjen nad izgubo tega veselega dobroščnega fanta, dobrega pevca in sijajnega družabnika, ki nas je zapustil v najlepši življenski dobi, star šele 28 let. Staro in mlado, od blizu in daleč je pohitelo v Zamušane poslednjikrat se poslovit od nepozabnega Lojza. Na domu se je še posebej v imenu fantov in pevcev v pretresljivem govoru poslovil od njega bivši večletni župan in njegov dober prijatelj g. Alojz Bezjak. Pevci pa so mu zapeli njegovo priljubljeno žalostinko »Vigred se povrne«. Nato pa se je razvil impozantan, skoro 1½ km dolg sprevod proti Sv. Marjeti. Ves čas mu je svirala šmarjetska gasilska godba turobne žalostinke. Na grobu se je še posloval od rajnega konz. svetnik g. Ivan Šketa, nakar so za vedno položili Lojza spavat v tisto grudo, ki jo je sam obdeloval in cenil s toliko ljubeznijo. Naj mu bo lahka domača zemljica!

FANTOM, KI GREDO K VOJAKOM!

Fantje vojaki radi pojo! Da bodo ponesli lepo slovensko pesem na jug, smo sklenili **darovati fantom, ki gredo k vojakom, knjigo:**

»Domoljubni pevec«,

ako naročijo molitvenik za fante vojake:

»Moj tovariš«,

ki stane 16 Din, z zlati obrezo 20 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Vprašanja in odgovori.

P. Ž. v V. Zemlja v vinogradu vsako leto ob dejavnem vremenu polzi (podvanje) in prosim za odpis ali znižanje davka. — Če se posestvo običajno plazi, se prijavi to geometru, odnosno katastrski upravi, da uvrsti dotočno parcele v nižji razred. Stroške za odposlanca pri cenitvi škode po elementarnih nezgodah trpi država, če je pa prijava o poškodbah vložena neopravilno, pa naznanilec. Prijava se lahko glasi takole: Katasterski upravi v . . . Dne . . . so mi napravili plazovi, usadi na mojem

posestvu v občini . . . precejšnjo škodo, vsled česar prosim, da se škodo uradno ceni in se zemljiški davek odpiše. Poškodovane parcele so: št. . . (če znano, se naj navede), poškodovani pridelki pa: . . . itd. To prijavo lahko napravi župan tudi skupno za več občanov.

Št. K. v Z. Ali gostilničarji res ne smejo več kupovati in točiti izabele? — Kaj naj storim s trtami od izabele?

— Po novem zakonu o vinu je prepovedan vsak promet in točenje vina od samorodnic, h katerim spada tudi izabela. Vino od izabele morete tedaj rabiti samo še za dom. Ker ste pa izabelo cepili na ameriško trto Rupestris Goethe št. 9, ki je za tamkajšnji kraj izvrstna podlaga, vam priporočamo: Kolikor po vašem prevdarku rabite izabele za domačo uporabo, toliko trt si pustite lepo na miru (ker izabela ni podvržena davščini, samo šmarnica), preostale trte pa spomladi nizko pri tleh precepite v precep ali razkol, ali pa se rajši odločite za cepljenje na zeleno. V to svrhu odrežete rano spomladi trte do podlage in si nato vzgojite dva do tri krepke mladike, ki jih pozneje cepite na zeleno in v jeseni pogrobate. Cepiče vzemite od belega burgundca ali silvana.

Br. N. v Pr. Vi vprašate glede italijanskih in drugih tujih zavarovalnic. — Dotična zavarovalnica nima sedeža v naši državi, ampak samo podružnico. Ima pa dovoljenje od ministra v Beogradu za zavarovanja. Odpovedati zavarovanja ne morete poprej, dokler leta ne potečejo. Ko bo termin dotedel, morate vsaj dva meseca prej z rekomandiranim pisom odpovedati, ako nočete ostati pri tej družbi zavarovani. Dokler vlada ne prepovede zavarovalnicam iz Italije in drugih držav pri nas vršiti zavarovalne posle, imajo te zavarovalnice isto pravico kot domače. Vi vprašate za naslov »Vzajemne zavarovalnice«. Obrnite se na glavnega zastopnika Franjo Žebota v Mariboru, Loška ulica 10, ki vam bo dal v vseh zavarovalnih zadevah brezplačna pojasnila.

K. A. v Z. Ali kot občinski odbornik imam pravico, pregledati občinske računske knjige, ki jih tajnik vodi? — Ne le pravico, ampak tudi dolžnost. Vsaka občina mora vsako leto napraviti tudi obračun, ki ga mora pregledati občinski odbor. Zahtevajte ga, ako ga še nimate!

T. V. v Sv. V. Bil sem porok, dolžnik je prezadolžen, zastavil mi je živino, ali to drži? Posestvo je dal prepisati, ali to drži? — Glede zastave ne bo najbrž pravilno izvršeno in zato ne bo držalo. Drugo je, ako kupite živino in mu jo daste zopet v rejo. Glede vknjižbe pa bo veljalo le, če je že nad pol leta stara, sicer se bo izpodbijala.

D. V. v B. Vaše srečke dosedaj še niso izžrebane. V bodoče ne bomo odgovarjali na to, ker bi sicer imeli s tem preveliko dela. Mijajemo le navodila. Zato vsak, kdor hoče izvedeti, če so dotične srečke bile že izžrebane, se naj obrne na kako banko, ki ima to v pazki.

M. S. v P. Dve poti vodita preko mojega sadenosnika. Ali lahko eno zaprem? — Pazite, katero uporabljajo tako dolgo, da je zastarela. Drugo zaprite. Če že obe uporabljajo nad 30 let, se sporazumite za eno sosedji.

F. P. v D. Ali me res lahko sosed toži, ako sem stopil na njegovo posest, za motenje posesti? — Za božjo voljo, ali se boste zaradi takih malenkosti tožarili, ko ni piškavega oreha vredno?

I. H. v O. Ali je kaznjivo, če mi kdo pod okno napravi takozvano babo, ker se nisem po-

ročil? — Je kaznjivo in tudi sicer ni lepa navada to, posebno ker se večinoma vrši s surovostjo in norčevanje se iz cerkvenih obredov. Take stvari lahko izginejo iz našega naroda!

Raznотcости.

Četrti Gandhi v ječi. Angleške oblasti so ponovno posegle v družino Mahatma Gandhija in vtaknile še enega člana v ječo, namreč najmlajšega sina, ki mu je ime Devi Das. S tem je prišel v ječo že četrty član Gandhijeve družine. Očetu je namreč sledila v zapornjegova žena in njegov najstarejši sin.

Ameriška dedčina od evropskega strica. Rojakinja Franca Tauchera, ki biva v Chicagu, je doživela presenečenje, kakoršnega se najbrž ni nikdar nadajala. Iz stare domovine je namreč prejela žalostno vest, da ji je v Ilirske Bistrici na Notranjskem umrl stric. Ni pa imela časa žalovati za ubogim stricem, kajti vest je naprej govorila, da je bil ta stric strahovito bogat in da se je v oporoki tudi nje spomnil z lepo svoto, ki znaša v ameriškem denarju okrog 1 milijona dolarjev. Srečna rojakinja je starca okrog 31 let in ima dva otroka, 1 hčer, 16 let, in 1 sina, 14 let. — Navadno se dogaja narobe: bogati stric ali bogata teta v Ameriki zapusti svoje dolarje hvaležnim dedičem v Evropi. V tem slučaju pa se je obratno zgodilo.

Radi skoposti stradala v smrt. V mestu Toulusu na Francoskem sta umrla stara zakonca iz same skoposti dobesedno od gladu. Živila sta že več let v revnem podstrešnem stanovanju v sredini mesta. Mož je bil popolnoma pod vplivom svoje žene, ki je bila tako skopa, da ni cele dni izdala niti beliča za živila. Sredi oktobra je hišni lastnik posetil obo stara človeka, ki sta bila kakor okostnjaka, in je skušal žensko pregovoriti, naj se svoji bolni strasti odpove. Čez več časa ju je zopet obiskal. Ženska je bila v postelji že mrtva, poleg nje je umiral mož. Zdravnik je ugotovil, da ju je zadela smrt od same skoposti, ker nista ne jedla in ne pila. V omari so našli hranilno knjižico, ki se je glasila na več tisoč frankov.

Ptuj. Sv. Peter in Pavel. Na praznik sv. Jožefa so naši fantje iz Podvinec igrali v mestnem gledališču versko dramo »Žrtev spovedne molčenosti«. Ker bi mnogi še radi videli igro, se na splošno željo ponovi na velikonočni pondeljek dne 28. marca, ob 3. uri popoldne v mestnem gledališču. Pridite, ste iskreno vabljeni!

MALA OZNANILA

Otvoritev advokatske pisarne. Dr. Schaubach Franc javlja, da je otvoril advokatsko pisarno v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, I. nadstropje (palača Zadružne gospodarske banke). 409

Dva vajenca za pekovsko obrt z vso oskrbo v hiši, učna doba 3 leta, sprejme Ivan Žurman, pekarna, Slov. Bistrica. 396

Dva pridna hlapca sprejme Franc Žigart, Sv. Lenart v Slov. gor. 397

Proda se v Gočovi ob okrajni cesti krasno in večinoma arondirano posestvo 22 oralov. Poslopja so v najboljšem stanu. Prvovrsten sadonosnik, Stiskalnica. Lepe kleti. Travnički, njive, gozdovi. Proda se skupno ali posamezno. Vinko Fras, Gočova, pošta Sv. Lenart v Slov. goricah. 422

Cegljene trte prvovrstne po 75 par nudi Franc Zelenko, Jursinci. 420

Sprejemem hlapca samca od 20 do 30 let starega za kmečka dela z voli in konji (izključen tovarniški delavec), z dobrimi letnimi spričevali. Franc Kupnik, Kostrivnica-Podplat. 411

Kmetijo pri Sv. Jakobu v Slov. gor., blizu cerkve in okrajne ceste, 35 oralov raznih kulturn, z vsemi poslopji in vsem inventarjem proda skupaj ali pa narazen Vauhnik. 412

Deklo, eno močnejšo, eno iz sole izstopilo, sprejme M. Kramberger, Grušova 6, pošta Sv. Trojica v Slov. goricah. 433

Viničar z 3–4 delovnimi močmi se sprejme takoj. Oskrbništvo Racerdvor pri Mariboru. 431

Četrtek dne 24., 25. in 26. t. m. vsled smrtnega slučaja prodaja več postelj, omar, mize, 12 stolov, ogledala, madrace, pernice, polštri, 24 rjuh, 4 lepe odeje, brisače, porcelan, kuhinjska posoda: Maribor, Strossmayerjeva ulica 5, dvorišče. 432

Kupim 1000 komadov jabolčnih divjakov, lepe izbrane, 80–100 cm visoke. Ponudbe na Skerbinjek, Sv. Jurij na Pesnici, Zg. Sveti Kungota. 429

Viničar se sprejme s 4–5 delavnimi močmi. Naslov v upravi lista. 386

Vajenca sprejme F. Čiček, kolar, Ruše. 387

Redni občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice v Ormožu, r. z. z n. z., se bo vršil dne 16. aprila 1932 ob eni uri popoldne v pisarni denarnega zavoda s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zборa. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1931. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Sprememba pravil. 6. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen ob navedenem času, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. — Načelstvo. 434

Vabilo k rednemu občnemu zboru Kletarskega društva v Ormožu, r. z. z o. z., ki se vrši dne 16. aprila 1932 v malo dvorani Katoliškega doma pri kletarski gostilni ob 3. uri popoldan s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zборa. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za l. 1931. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Slučajnosti. V slučaju nesklepčnosti se vrši pol ure pozneje v istem prostoru z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal pri vsakem številu navzočih zadružnikov. — Načelstvo. 435

Sadno drevje, jablani in hruške, prvovrstne, ima na prodaj v večjih množinah drevesnica Ivan Štuhec, Murščak, pošta Slatina-Radenci. Zahtevajte cenik in naročajte pri domači drevesnici. 421

Tudi lanena preja ti veliko prišedi, ako jo daš v tkanje »Krosni«, taknici domačega platna v Ljubljani, Zrinskih cesta 6. Ker je platno za rjuhe tam stkanu najtrpežnejše in najceneje. 417

Vedno sveže žgano kavo, vse špecerijsko blago, okove za pohištvo in stavbe, kuhinjsko posodo, mreže za postelje, zanesljivo kaljiva semena kupite pri Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg 14 — Gubčeva ulica 2. Zamenjam bučno olje za bučnice. 418

Lenčarija v dobrem stanu se zaradi smrti da v najem z posestvom vred: gospa Satler A. Sv. Anton v Slov. goricah. 419

Potnika, marljivega in agilnega, za pokrajine onkraj Drave (osobito Prekmurje) išče domača tovarna za razno železno orodje. Ponudbe je poslati pod značko »Dober zaslužek« na upravo lista. 393

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Slivnici pr Mariboru se vrši dne 4. aprila 1932, ob osmilih v društvih prostorih. Dnevnih red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Računski zaključek za leto 1931. 3. Slučajnosti. Ako ob določeni uri občni zbor ni sklepčen, se vrši pol ure popneje drug občni zbor, ki sklepa veljavno ob vsakem številu prisotnih. 424

Vabilo na redni občni zbor Posojilnice na Frankolovem, r. z. z n. z., ki se bo vršil v nedeljo dne 3. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne v zadružnih prostorih v Društvem domu s sledečim vzporedom: 1. Poročile načelstva in nadzorstva. 2. Predložitev in odobrenje računskega zaključka za l. 1931. 3. Čitanje revizijskega zapisnika in poročila o izvršeni reviziji. 4. Premembra pravil. 5. Volitev članov v načelstvo in nadzorstvo. 6. Prosti predlogi in i. Ako bi se ob določeni uri ne zbra sklepčnost zadostno število članov, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor po istem dnevnem redu, ki pa sklepa veljavno brez ozira na število udeležencev. 401

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Žalcu, r. z. z n. z., se bo vršil dne 10. aprila 1932, ob osmilih dopoldne v hranilniških prostorih. Dnevnih red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Dobritev računskega zaključka za leto 1931. 3. Volitev novega člena načelstva. 4. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem mestu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. 423

Scenca za polje

deteljica štajerska, Lucerna, krmilna pesa (Mamuth), rudeča, Ekerndorfer, zboljšana rumena, krmilno korenje, semena trav za različne travnike in parke, svinjski cikorija itd. dobite sveže došla pri

I. Sirka nasledniku

Josip Skaza, Maribor

Glavni trg - rotovž.

Pozor posestniki!

Staroznano podjetje

425

Ivan Hajny, Maribor
se je preselilo na

Zrinjskega trga 6-II

v bližini glavnega kolodvora po Kolodvorski ulici

ter se priporoča za nakup strojev. Dobavljam: bencinske motorje in splošne poljedelske stroje kot pluge, kotle, travniške brane, vitle, mlatilnice, slamoreznice, žitne čistilne mlince, mlince za moko mleti itd. po znižanih cenah. Postrežba prvovrstna, na vprašanja točno odgovarjam ter se priporočam za obilen obisk. Pred nakupom stroja zahtevajte moje ponudbe.

ZAHVALA.

Prečastitim gospodom kanoniku Čičeku ter kaplanu Maleju in vsem sočustvujociim in spremljivačem na zadnji poti v tu in inozemstvu, ob bridi izgubi v kratkem času očeta, sestre, hčerke in strica: Bog plati! 416

Ivan Donko, lovski nadz., Šoštanj.

Mnogo poletnega blaga

za moške in ženske obleke, za telesno in poštelnjo perilo je došlo. Začne se spomladanska razprodaja.

Zastonj

Vam ne morem dati nič. Dobite pa pri meni dobro blago po najnižji ceni.

V moških klobukih imam velikansko izbiro za Veliko noč. 272

Franc Kolerič, trg. hiša Apač.

Srednjevelika posestvo se proda. Franc Kolen, Morje, Fram: 406

Posestva ali hiše od 35.000 Din dalje prodaja: Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30. 408

Preda se posestvo z gosp. poslopji v Rošpohu. Vprašati pri: Kramberger, Gradiška št. 18, p. Pesnica. 406

Mlajšega fanta h konju in za poljsko delo z plačo 200 Din sprejme T. Kramer, Sveta Marjeta ob Pes. 428

Posestvo, portretji oral hiša s hlevom tik okreste se poceni proda. Ivan Čeh, Malna 32, Sv. Jurij Slov. g. 407

Mlin, malo posestvo, vzame v najem Zmajšek, Zagorje ob S. 413

Kolarski vajenec se sprejme takoj z hrano in stanovanjem v hiši pri Brus Martinu, Zg. Breg 44, Ptuj. 414

Otvoritveno naznanilo.

Cen. občinstvu vladno naznanjam, da sem otvoril v Mariboru v Vetrinjski ulici 11 (prej Dadie) specijalno mehanično delavnico

za popravila vseh znak šivalnih strojev, koles in gramofonov. Zaradi svoje bogate zaloge vseh doma ponikljanih in emajliranih potrebščin sem v stanu, vsako delo hitro in z garancijo izvršiti. Opirajoč se na dolgoletni izkušnje v tej stroki bom s solidnim delom in nizkimi cenami vse cenj. stranke najbolj postregel in se priporočam za cenjena naročila z odličnim spôstovanjem: 427

mehanik

Rupert Draksler, Maribor

Vetrinjska ulica 11.

Če hočete do

Velike noči

imet izgotovljeno

obleko

oglejte si bogato zalogu pri

ANTONU MACUNU

v Mariboru, Gosposka ulica št. 10

**Gotove moške obleke od 190
Gotove dečje obleke od 90.**

Obleke po meri pa lahko dobite v 3 dneh

Za velike dobitke**srečk za zgradbo katedrale**

Dobrodelnega društva sv. Vincencija v Belgradu

je treba le najmanjših vlog!

V današnjem težkem gospodarskem položaju more srečen slučaj rešiti situacijo. Radi tega kupite

srečko za zgradbo katedrale

in ta mali riziko Vam more prinesti že

1. maja 1932

na dan žrebanja celo premoženje.

Glavni dobitek: Din 5.000.000—

Najmanjši dobitek: Din 10.000—

Cene srečk: Dvojna srečka Din 200.—, cela srečka Din 100.—, polovica srečke Din 50.—, četrtinka srečke Din 25.—

Srečke predajajo: vsi župni uradi, kolekture, dežurni zavodi, cerkvene in dobrodelne ustanove itd.

Centrala: Beograd, Ulica Jovana Ristića 20.

Prodajna podružnica: Zagreb, Tvrčkova ulica 5.

Primerjajte naše znižane cene in kvaliteto našega blaga!

Čevlji za deklice iz črnega ali rujavega boksa iz laka in v kombinacijah.

Din 125-

Iz črnega ali belega Crepe de China. Za šenjno in večer. Imamo jih tudi v pumps oblikah.

Din 145-

Najnovejši model. Iz črnega ali rujavega usnja.

Din 165-

Za pomladanski sprehod! Iz najboljšega laka, pumps ali na zaponko z visoko ali polvisoko peto.

Din 85-

Deški visoki čevlji iz črnega ali rujavega usnja z dolgotrajnimi podplati.

Din 85-

Za pomladanske izlete kupite svoji motrokom ta preizkušeni haferl-čevlj.

Din 245-

Šivan čevlj v original Goodyear Welt izdelavi. Je trajnejši in odgovarja bolj higijenskim zahtevam nego vsaka druga obutev.

Din 195-

K novi obleki morate nositi ta čevlj iz črnega ali rujavega boksa. Neobhodno potreben za elegantnega gospoda.

Din 195-

Iz laka s črnim semišem kombiniran! Najnovejše pote! Isti čevlj imamo tudi v pumps oblikah.

Din 165-

Čevelj iz izbranega gornjega usnja in prvorstnih podplatov. Vaša noge ostane zdrava, ako nosite ta čevelj.

Vse vrste ženskih in moških nogavic po najnižjih cenah!

Sadno drevje, prvorstno, selekcjonirano in visokodebelno, se dobi od 5 Din naprej ter tudi na trimesečne obroke. Naročajte ga takoj. Drevesnica J. Raušl, Savci, pošta Sv. Tomaž pri Ormožu. 391

Pozor kmetovalcii! Za spomladansko gnojenje prodajam mavec (gips) po 25 Din za 100 kg, dokler zaloga traja. Rud. Dergan, Laško. 379

Sadno drevje nudim, visokodebelno v raznih vrstah. Drevesnica J. Krajnc, Št. Ilj pri Velenju. 395

Na prodaj imam vsakovrstna posestva od 12 tisoč Din naprej. Posestva so v bližini Ptuja, kako lepa in vsa poslojpa v dobrem stanu. Več se izve pri g. Tomažu Zartl, pošta Sela pri Ptaju. 336

Cepljene trte, prvorstne, veliki rizling, rafol, burgundec, prodaja po 75 par komad: Franc Raušl, Kukova, p. Juuršinci. 394

Sadno drevje naročite takoj, da pravočasno dobite. Pomlad bo kratka. Povpraševanje je veliko. Drevesnica Josip Rosenberg, Maribor, Tržaška cesta 64. 387

Oblačilno blago in vse druge potrebštine za vsakega dobite po novih najnižjih cenah v trgovinah Fr. Senčar, Mala eNdelja in Ljutomer. Na zalogi vsa semena. 340

Jabolčne divjake, zelo lepe, I. vrsto po 40 p. II. vrsto po 25 par, proda: Drevesnica Koren, Št. Ilj pri Velenju. 392

Semenki oevs na prodaj, večja količina, 1 kg 2.25 Din. Anton Jauk, Limbuš. 373

Za velikonočne praznike

kupite otroške nogavice par Din 3.50, moške nogavice par Din 3.50, ženske nogavice par Din 6.50, ženske flor nogavice par 10 Din, moške srajce komad 25 Din, moške spodnje hlače par 16 Din, ovratniki trdi 8 Din in mehki 5 Din, samoveznice svilene 7 Din. Razen tega vsi drugi predmeti po znano najnižji brezkonurenčni ceni pri 370

Eksportni hiši „LUNA“

lastnik

Albin Pristernik, Maribor,
Aleksandrova cesta 19.

Ali Vam je že znano, da se nahaja 359
manufakturana trgovina

Brata Šumer

v Prešernovi ulici 15 v Celju, nasproti nemške cerkve — in ne več na Glavnem trgu. kjer Vam nudimo po naših znanih nizkih cenah vsakovrsto izbiro moške in fantovske obleke po zelo konkurenčni ceni.

Kmetovalci, pozor!
KLOBUKE
kupite najceneje in najbolje pri
klobučarju A. AUER, Maribor
Vetrinjska ulica 14. 360

DENAR

shranite po najugodnejših obrestih na hranilne knjižice in tekoče račune po dogovoru pri 361

Krekovi posojilnici

r. z. z n. z.

Maribor, Meljska cesta 10.

Poziv!

Kmetje, vrtnarji in gospodinje
Pozor!

Ako rabite za svoje vrtove, travnike in polja zdrava in visokokaljiva

==== **semena** ====
blagovolite se obrniti z zaupanjem na staroznano tvrdko 366

M. BERDAJS, MARIBOR, TRG SVOBODE.

Veletrgovina

Ludovik Kuharič v Ormožu

nudi najceneje vso spomladansko manufakturno blago, kakor tudi železnino, traverze, cement, stavbeni in rezani les, nadalje vse vrste umetnih gnojil in pomlad. semenja. 294